

časopis
SLOGA

iS
KUD SLOGA

ČASOPIS SLOGA

Letnik XIV

Številka 1, december 2016

IZDAJATELJ

KUD Sloga, Črni Vrh 84, 5274 Črni Vrh nad Idrijo

GLAVNA UREDNICA

Polona Rudolf Žigon

UREDNIŠTVO

Tatjana Fajdiga, Nataša Hvala, Katarina Rudolf, Lovrenc Habe

LEKTORIRANJE

Janja Habe, Nataša Hvala

OBLIKOVANJE

Janez Hvala

NASLOVNICA

Mojca Pokrajculja, zmagovalno delo likovnega natečaja KUD Sloga, avtorica: Monika Vidmar, 1. razred
mentorici: Vera Rudolf in Marija Rupnik Hladnik

PREDZADNJA STRAN

B'K teater

avtor fotografije: Tim Božič

ZADNJA STRAN

Zimsko jutro

zmagovalna fotografija fotografskega natečaja KUD Sloga

avtor fotografije: Žiga Žveplan

NAKLADA

400 izvodov

TISK

Birografika Bori d.o.o. Ljubljana

Beseda glavne urednice

Leto 2016 se počasi poslavlja in vsi se po malem oziramo nazaj, da bi vsak zase ovrednotili odhajajoče leto. Za vsakega ima svojo vrednost. Nekaterim so se v tem letu zgodile prelomnice, ki jih bodo zaznamovale vse življenje, za nekatere je bilo leto polno majhnih, a zato nič manj pomembnih dogodkov, za nekoga bilo je veselo in za drugega žalostno, a za večino je bilo raznovrstno, stkano iz mnogih občutij, doživljanj in izkušenj.

Tudi naš Časopis Sloga priča o tem. Veliko društev, ustanov in skupin z naše Črnovrške planote je zapisalo svoj pogled na preteklo leto ter svoje delo in iz tega lahko ugotovimo, da se ni bati za prihodnost našega kraja, saj tu živijo ljudje, ki z veliko volje ženejo naprej dogajanje v našem kraju. Nova skupina takih zanesenjakov se je zbrala pod okriljem KUD Sloga in ustanovila B'K teater. Nanje smo v društvu še posebej ponosni, saj smo si dolgo let želeli, da bi zopet imeli gledališko skupino. Prav zato smo za naslovnico našega časopisa razpisali likovni natečaj z naslovom Gledališče, na katerega so se odzvali učenci 1. razreda Osnovne šole Črni Vrh skupaj s svojima mentoricama, ki so naslikali Mojco Pokrajculjo. Zmagovalno delo sva izbrala skupaj z oblikovalcem Janezom Hvalo in zdaj krasi naslovnico našega časopisa.

Tudi prihodnje leto bo za marsikoga leto velikih dogodkov in za naše društvo to prav gotovo drži, saj bo KUD Sloga praznovalo 70 let svojega delovanja. V tem času se je v društvu zamenjalo veliko ljudi, se zvrstilo veliko dogodkov, zato se spodobi, da to obeležimo in praznujemo.

Leto, ki prihaja, je še prazno, nedolžno, nepopisano. Želim vam, da si leto 2017 okrasite po svojem okusu ter da ga popižete z lepimi dogodki, ki vam bodo za vedno ostali v spominu.

Polona Rudolf Žigon

Sonja Habe

BABICA VARUŠKA

Biti babica je lepo,
a babica varuška
ni kar tako.
Imeti mora urne noge,
ker male nožice
po svoje odhite.
Imeti mora sokolove oči,
da vidi, kaj detece dela in želi.
Roke mora dolge imeti,
ker tam pri tleh nekdo
v njeno naročje želi.
Znati mora peti in plesati
in čisto po otročje se igrati.
Biti mora diplomat,
ko je čas za hrano,
ko treba je iti spat.
Imeti mora veliko srce,
da z ljubeznijo
premaga težave vse.
A babica zmore vse to,
z vnučki je strašansko lepol!

Veronika Fajdiga

PESEM O NEREDU

Nered je tu, nered je tam,
jaz pa vse pospravljam sam.
Kocke, žoge in igračke,
glej še gumijaste račke.

Ko pospravim ta nered,
se zgodi mi spet in spet,
kocke mečem, se igram,
spet vse pospravim sam.

Lilijana Homovec

TOPEL DAN

Kot predolga vezalka
moja volja visi
skozi okno tega trenutka.
Saj bo jutri topel dan
in bo skrčil vlažne niti
v kratek užitek?
In okno se bo lesketalo
po mojem hrbtu
vse do ohlapnih korenin,
pritrjenih v sedanost.

Nataša Hvala

BESEDE

Besede imajo moč.

Lahko te osrečim ali razžalostim – z eno besedo.
Lahko te opogumim ali ranim – le z eno besedo.
Lahko te obogatim ali osiromašim – zgolj z eno
besedo.

Kajti besede imajo moč.

Pomembno je, s čim hranim svoje srce,
s čim se napaja moja duša,
kajti tudi z besedami moremo izraziti svojo notranjost

–
bogastvo ali revščino.

Tudi z besedami doprinašamo v ta svet –
upanje ali brezup.

Naj bo raje manj besed,
a te naj bodo dobre, lepe in spodbudne.

Le besed prosim, hvala in oprosti
povsod vsak dan naj bo zadosti.

Hej, človek, ki to bereš, vprašanje imam zate!

Oglasno okno pri dvorani, kjer KUD Sloga in taborniki redno obešajo vabila za prireditve, je letos dvakrat pokalo po živih. Pa ne zaradi velikosti plakatov, ampak zaradi številnih dogodkov.

Traparija je dejstvo, da si društva in organizacije na Črnovrškem večkrat skačemo v lase, saj imamo na isti vikend (če ne celo isti dan!) dva ali več dogodkov, ki privabljajo podobno ciljno publiko. Zato si prizadevam za koledar dogodkov, v katerega bodo lahko vsi vpisali svoj javni dogodek.

Letošnja novost je gledališka skupina B'K Teater, ki že uživa podporo krajanov. Čisto svež bo tudi bralni krožek, kjer si boste lahko vzeli čas zase in za razmislek o knjigah in aktualnostih. Si ga vzamete?

Zdaj pa se vrnem k naslovu; imam vprašanje za vas. V dveh letih, odkar predsedujem društvu, sem dobil že kar nekaj idej za nove prireditve in kar nekaj smo jih uspešno realizirali. A prepričan sem, da imate tudi vi, ki to zdaj berete, idejo, kako kulturno dogajanje še bolj popestriti; kaj še dodati v Črni Vrh. Pišite mi ali me ustavite, lahko kadarkoli in ne samo na občnem zboru februarja. In brez strahu; grizem samo takrat, ko je pred mano dober zrezek ali popečena koruza. Neumnih idej ni!

Zdaj pa še v dvorano. Črnovršci imamo zelo veliko in lepo dvorano, česar se, priznam, tudi sam premalo zavedam. Posojanje dvorane domačim društvom in organizacijam z namenom izvajanja javnih prireditev bo seveda še naprej ostalo brezplačno. Problem pa vidim, ko dvorana s toaletnim prostorom po izvajani prireditvi ni taka, kot je bila pred njo (pospravljen, počiščena). Zato tudi tu še enkrat vse skupaj opominjam: kdor si sposodi dvorano, mora tudi poskrbeti, da je po prireditvi pripravljena na novo prireditev. Saj bi jaz ali kdo od članov društva kontrolirali, ampak ... ali je res treba igrati policaje?! Pa saj to je logično,

kajne?

Samo toliko, da ne bo potem kakšnega »joka« po vasi.

Na koncu pa še vabilo: pridružite se KUD Slogi! Ali pa B'K Teatru! Ali pa bralnemu krožku! Želim vam zdravo leto 2017! Ustvarite si lepo leto!

Janez Hvala

Imaš idejo?

Že četrto leto zaporedoma oblikujem in postavljam stran za Časopis Sloga, ki izide vsako leto konec decembra. Vsaki številki želim dodati tudi posebno noto, ki odraža pomembnejše dogodke tistega leta. Včasih je izbor subjektivne narave, včasih pa so v ospredju pomembne obletnice. Tako je bila vodilni motiv oblikovanja v letu 2013 razstava čipk iz naravnih materialov, ki so jo pripravili učenci Osnovne šole Črni Vrh. Glede na oblikovalske dosežke in samo idejo si zaslužijo vso pohvalo in želim, da s svojim ustvarjanjem še naprej bogatijo naša življenja. Naslednje leto je velik del Slovenije prizadel žled, ki je prinesel veliko težav in preizkušenj tudi ljudem na Črnovrški planoti. Da pa se da tudi v slabih trenutkih najdi kaj pozitivnega, saj je pokazala solidarnost do soljudi, navsezadnje pa je takrat nastala tudi kakšna lepa fotografija, ko je bila vsa narava vklenjena v led. Leto 2015 je bilo leto obletnic: 120 let gasilcev na Črnovrškem ter 40 let pevskega zbora dr. Frančišek Lampe. Tako je rdeča barva ob desnem robu predstavljala ogenj, na dnu strani pa vode oziroma poplave – elementarne nesreče, ki najbolj grozijo naši planoti. Strani z umetniško vsebino pa so bile vijoličaste barve, ki so jih dodatno krasile začetne note nabožne pesmi Marija skoz' življenje, oblika pa je bila povzeta po čipki, ki so jo pevci dobili na jubilejnem koncertu.

V letošnjem letu robove strani krasijo rogovi: jelenji za 70 let lovske družine ter bikovi ob osnovanju dramske skupine B'K teater. Med njima pa je še kolesar, ki se vzpenja v nove zmage, saj je letos 25-letnica njihovega delovanja.

Naslednje leto bo sedemdesetletnica KUD Sloga. Kako bo izgledal časopis v letu 2017, pa je še neznanka. Upamo, da bo še boljši, lepši in še bolj barvit.

Igralci B'K Teatra

B'K Teater se predstavi

Pod vodstvom Žige Žveplana in Helene Felc so se marca 2016 začeli sestajati mladi lokalni gledališki nadbudneži pod okriljem KUD Sloga. Po nekaj srečanjih, ki so potekala vsakih 14 dni po 3 ure, se je oblikovala gledališka skupina, ki si je nadela naziv B'K Teater. Po številnih vajah improvizacije, gibanja in posnemanja so igralci začeli s prebiranjem teksta Vaje v slogu avtorja Raymonda Queneaua. Vendar je bil osrednji dogodek igralcem tuj in neaktualen. Posledično se je Helena Felc odločila za aktualizacijo teksta z liki in dogodkom, ki je bližje tako igralcem kot tudi publiki. Nastala je komedija Seja v Belem Dolu. Soustvarjalci igre so zapisali lastne občutke in doživetja delovanja v gledališki skupini.

“Nikoli prej nisem igral v igralski skupini ali zasedbi, niti nisem nikjer nastopal. Sem si pa želel, le poguma nisem imel dovolj, da bi se kam spravil. Zato sem imel v bistvu prav srečo, da sem nevede prišel na "nek sestanek" oziroma je bila v resnici kar prva vaja nove gledališke skupine. Očitno sem bil noter, kar je pomenilo, da sem začel hoditi na gledališke vaje. Zdaj igramo našo prvo (in originalno) napisano predstavo in moram reči, da se res zabavam. Igranje je zabavno, sam oder pa je nagrajujoč, ko zaslišiš tisti smeh iz občinstva (seveda, ker igramo komedijo). Woop woop, B'K TEATER!”

Andraž Corn, ki odlično uprizori starčka, umetnika in geja.

“Odločitev za sodelovanje pri B'K Teatru je padla takoj. Sama sem nad gledališčem zelo navdušena in sem že v teh vodah, tokrat pa se je skupina ustvarila v mojem kraju, kar je še toliko bolj dostopno. Skupino bi z enim stavkom opisala kot pozitivno,

odgovorno, kreativno in vedno pripravljeno na nove izkušnje. Ker je naš odnos v skupini prijateljski, je tako delovno okolje zelo prijetno, saj se med seboj poznamo in točno vemo, kaj od koga pričakovati. Vsekakor bomo s svojim delom nadaljevali in se maksimalno trudili, da bomo karseda uspešni.”

Meta Pivk, ki se ne prestraši niti abstraktnih vlog, kot je krava, na kožo ji je bila pisana vloga natararice in publiko je prepričala tudi v vlogi vremenarke.

“Že odkar pomnim, je igranje velik, če ne kar najpomembnejši del mojega življenja. Ko se je letos končno ustanovila gledališka skupina, sem se ji brez premisleka pridružila. Rada hodim na vaje, saj mi predstavljajo sprostitev in odlično zabavo. Lepo je, da se družimo s sokrajani različnih generacij in se skupaj povežemo na odru. Nepopisno je zadovoljstvo, ko te na koncu uspešno odigrane predstave navdušeno občinstvo nagradi z velikim aplavzom. Ponosna sem na vse, kar smo skupaj dosegli, in se že veselim novih izzivov!”

Valentina Rupnik, ki publiko očara v vlogi tajnice, nežne duše in Francozinje.

“Ko si na vajah v gledališki skupini in potem končno na odru, začutiš, da si v drugem svetu. V svetu, kjer pravila ne veljajo, kjer si lahko brez kančka slabe vesti privoščiš več in to ti je všeč, všeč pa je tudi publiki. To sem spoznal že v osnovni šoli, ko sem hodil k dramski skupini, in zdaj v B'K Teatru ni nič drugače! Veliko dobre volje, pozitivizma, norčevanja pa tudi strokovnosti na področju igre in gledališke umetnosti. Žiga in Helena sta res dobra mojstra za pripravo dobre, kvalitetne gledališke igre. In prav zato, ker se učim kvalitetnega nastopanja in ker so v teatru sproščeni ljudje, sem zraven.”

Lovrenc Habe, ki publiko nasmeji v vlogi kmeta, otroka in mojstra.

"V skupini B'K' teater je sicer malo članov, pa vendar se vsi med seboj dobro razumemo in se spodbujamo, zaradi česar sem rada del te družbe. Zdi se mi, da vsi na vsakem nastopu pokažemo najboljši del sebe, kar je venomer nagrajeno z dobrim odzivom publike. Všeč mi je, da se tudi v tem našem malem kraju nekaj dogaja, kar nam omogoči, da svoj prosti čas usmerimo za dejavnost, s katero lahko prispevamo k boljši prepoznavnosti Črne Vrha."

Tjaša Bonča, ki pristno uprizori pobožno dušo, učiteljico športne vzgoje ter čistilko.

Gospod župan, egocentrik in hipi diler pa je med podajanjem izjave želel ostati kar v likih, ki jih uprizori na odru: "Nekoč, pred dawnimi časi, je bila vas, ki obstaja še danes. In v tej vasi se je razpravljalo marsikaj. Najbolj zabavno pa je, ko si nekatere stvari po svoje in največkrat narobe razlagamo. Tako tudi še vedno ni čisto jasno, kaj nastane, ko pride Bliskar v deželo, kjer ljudem zmerljivo pravijo, da so v deželi žabic, obenem pa nastopa v B'K Teatru." *Janez Hvala*

Manca Rudolf, ki se je odlično vživela v raznolike vloge utrujene mlade mamice, jezne študentke ter spogledljive ženske, pa pravi: "Po več letih obljubljanja o gledališki skupini na Črnovrškem je končno prišlo do ustanovitve B'K Teatra in z veseljem sem se skupini takoj pridružila. Nisem vedela, kaj pričakovati, vsekakor pa nisem predvidevala takega uspeha, ki smo ga dosegli z našo prvo predstavo Seja v Belem Dolu. Seveda je potrebno najprej pohvaliti Žigo in Heleno, ki sta skupaj ustvarila zanimivo igro in nas odlično pripravila na samo izvedbo. Menim tudi, da je bila predstava splošno tako dobro sprejeta, ker skozi njo tudi izražamo res "top" vzdušje, ki je ves čas prisotno na pripravah in samih gostovanjih. Tako po duši in telesu mladi člani skrbimo za veliko količino zabave in "zafrkancije" kot tudi za zadostno količino resnosti in pripravljenosti za delo. B'K Teater mi je vsekakor popestril letošnje leto in upam, da bomo še naprej uspešno bogatili črnovrško kulturno dogajanje."

"Od nekdanj sem imela željo po lastni gledališki

skupini. Z navdušenjem sem spoznala, da si z Žigom deliva to željo. Ko je čas za uresničitev želje dozorel, sva pod okriljem KUD Sloga sklicala vaje in hitro sva spoznala igralski potencial, ki ga ponuja Črni Vrh. Valentina in Andraž imata takšno dikcijo, da jima lahko zavidajo profesionalni igralci. Tjašin talent ima ogromno širine in lahko igra katerokoli vlogo. Manca je tako zelo izpilila svoj nastop, da ob gledanju njenih vlog dobiš kurjo polt. Meta je na odru zelo pogumna in predana ter se ne ustraši niti abstraktnih vlog, kot je krava, temveč jih odlično izpelje. Lovrenc je na odru tako sproščen in razigran, da z lahkoto nasmeji zbrane. Janez se odlično znajde v svojih likih in ne zmedejo ga niti komentarji iz publike ter improvizira, kot da bi bil tekst odzivov napisan in dobro premišljen. Z Žigom se trudi, da bi prenesla znanje in izkušnje, ki sva jih sama prejela v različnih gledaliških skupinah, na tečajih in v klubih. Z navdušenjem opazujeva, kako igralci pilijo svoje nastope ter pridobivajo znanje, ki jim bo koristilo ne zgolj za bodoče predstave, temveč tudi v življenju na splošno. Kljub temu da smo starostno raznolika skupina, se med seboj odlično razumemo, med vajami ter nastopi se pletejo in poglobljajo prijateljstva. Zagotovo Seja v Belem Dolu ni zadnja igra, ki ste jo videli s strani B'K Teatra."

Helena Felc, scenaristka, režiserka, lučkarka, PR, producentka, kostumografinja, fotografinja, hostesa in vsesplošna deklica za vsega po malem.

"V Črni Vrh sem prišel s skrito željo, da bom lahko del kulturnega dogajanja tudi v svojem novem domu. Prvo leto sva s Heleno soustvarila krajši recital, tako da malo vidiva, kakšen bo sploh odziv publike in soustvarjalcev na nove ideje. Sprejem je bil daleč nad pričakovanji in to nama je dalo zanosu ter elanu za delo v prihodnje. Osebnostno sem bil zelo navdušen nad mero pripravljenosti igralcev in njihovim talentom, ki potrebujejo zgolj malo mentorstva, da lahko postanejo čudoviti igralci, govorniki, retoriki in večji javnega nastopanja. Že prve vaje v novo nastali zasedbi igralcev so bile odlične pokazatelj potenciala, ki ga premore Črni Vrh. Ko smo si razdelili vloge, je bilo nadvse zanimivo opazovati igralce, kako se spoprijemajo z različnimi vlogami. Z vajo in igranjem smo v nekaj mesecih

zaživeli pod imenom B'K Teater s prvo predstavo – komedijo Seja v Belem Dolu. Po premieri je bilo jasno, da nam je uspelo prebivalce Črnega Vrha navdušiti, nasmejati, sprostiti in morda smo jim pustili tudi novo, modro misel za konec dneva. Odzivi v gosteh so bili podobni in čaka nas še kar nekaj gostovanj. Naša zgodba se je komaj začela. Sledijo nove predstave, novi izzivi in ne pozabite: "Fotr ti je b'k, m'tka pa žajfa."

Žiga Žveplan, pijanec, onomatopoet in komedijant, ki se je odlično znašel v vlogi režiserja in motivatorja.

Gledališka skupina B'K Teater šteje trenutno 9 nadebudnih in talentiranih igralcev, ki so z igro Seja v Belem Dolu gostovali že v Ljubljani, Idriji, Medvedjem Brdu, Sovodnju, Kanalu ob Soči in na Vogrskem ter Otlici. Čaka jih še lepo število gostovanj po Sloveniji in tudi v tujini. Tako bo komedija Seja v Belem Dolu imela več kot ducat "orn'k" ponovitev, s čimer se lahko pohvali le malo amaterskih gledaliških skupin.

Na začetku poletja bodite pozorni na obvestila, saj bo B'K Teater razpisal avdicijo za nove člane. Potem pa bodo zagrizli v novo komedijo, ki bo zagotovo ponovno navdušila in nasmejala zbrano publiko.

Alenka Trček

Inventura

Leto je šlo naokoli in znova je bil čas, da KUD Sloga pripravi Inventuro. Leta 2015 smo jo poimenovali Črnovrški pozdrav in jo izpeljali 3. januarja 2016. Vodila sva jo Alenka Trček in Lovrenc Habe, skozi celoten program pa naju je na odru spremljal Ansambel Javor, ki je kljub okrnjeni zasedbi izvrstno popestril program. Predstavilo se je še osem točk: slišali smo kroniko, ob kateri smo obujali spomine na preteklo leto, uživali ob nastopih glasbenih skupin, katerih člani so presenetili tudi z igralskimi sposobnostmi, in prisluhnili ubranemu petju otroškega zbora. Pravo domače vzdušje je

foto: Lovrenc Habe

pričarala harmonika, videli pa smo tudi impro ligo in monokomedijo. Obiskali sta nas tudi posebni imitirani gostji, ki sta pripravili kar svoj program in se nista pustili motiti voditeljema – Helena Blagne in Mama Fanka, sestrična Mame Manke. Prvo je imitirala Valentina Rupnik, drugo pa Manca Rudolf. Sodelovali pa so tudi obiskovalci, ki so za pravilen odgovor na nagradno vprašanje prejeli darilo. Inventura je bila izpeljana po načrtih, za kar gre zahvala odlični publikli in nastopajočim.

Davorina Čebular

Pomladanski izlet v Davčo in Kobarid

Letošnji izlet pod okriljem KUD Sloga je imel znova laneno rdečo nit. Tokrat smo se odpravili v Davčo, Škofjeloško gričevje, kjer imajo vsako leto Dan teric v poletnem času. Naš izlet smo izvedli v aprilu in navkljub slabemu vremenu smo krenili na pot. Po napornih ovinkih smo prispeli na željeni cilj, kjer nas je pričakal predsednik TD Davča Lojze Jelenc. Uvodoma smo si ogledali film o njihovih začetkih ob odkrivanju tradicije pridelave in predelave lanu in se poistovetili tako s postopki in orodjem, kot tudi z občutki pred štirimi leti ob prvi setvi. Majhen, a bogat lanen muzej, ki so ga zasnovali v opuščenih prostorih trgovine, obiščejo pohodniki in drugi obiskovalci. Sprehodili smo se

tudi do cerkve Naše ljube Gospe presvetega Srca Jezusovega ob pokopališču, si ogledali notranjost cerkve in nagrobnik vaščanoma Filipu Terčelju, pesniku, in duhovniku Francu Krašni. Ob slovesu od gostitelja smo si privoščili še laneno malico in pohiteli na avtobus.

Na poti v Kobarid čez Baško grapo smo se seznanili z nekaterimi podatki o kraju. Naša naslednja postaja je bila Mlekarna Planika, kjer nas je sprejela Urška Miklavič in nas popeljala v muzejsko jedilnico, kjer smo si privoščili bogato pastirsko malico. Ob slastni sirovi juhi, kotletih s slanimi štruklji smo okusili še njihove kobariške štruklje. Okrepčani tudi z rujno kapljico smo si v muzejskih prostorih ogledali krajši film o pomenu mlekarne za Kobarid in okoliške kraje. Po lepo opremljenem muzeju, ki je predelana bivša mehanična delavnica, smo se sprehodili po notranjosti planšarske hiše iz preteklosti, si ogledali znane in neznane predmete za predelavo mleka ter se preizkusili v molži na, seveda, umetni kravici. Ogled smo zaključili z nakupi izdelkov v trgovini mlekarne pa tudi mesnine okoliških kmetij so se našle v nakupovalnih vozičkih.

Da se izlet ne bi prehitro iztekel, smo se zapeljali še do kostnice italijanskih vojakov I. svetovne vojne nad Kobaridom. Odprta lepo obnovljena hišica v neposredni bližini, bivše domovanje oskrbnika kostnice, pa nas je zvabila v notranjost na ogled predmetov iz obdobja kostnice, nadstropje višje pa uniform in dokumentov iz vojne za samostojno Slovenijo. Še skupinska fotografija pred kostnico in po isti poti domov v zavetje Črnovrške planote, kamor smo prispeli prezgodaj, zato smo obiskali še Hladnikov hram za slovo.

Če bo vse po sreči, bomo naslednje leto zavili na štajersko pogledat, kaj delajo. Naj to že sedaj velja kot povabilo. Nasvidenje spomladi.

foto: Lucija Kavčič

Neža Rudolf

Pustne šeme zopet skupaj

Tudi letos smo se na pustno soboto, 6. februarja 2016, v črnovrški dvorani zbrale maskare s celotne planote in tudi od drugod. Ob glasbi smo se zabavali, zaplesali in prepevali. Gostili smo tudi kavbojko Esmeraldo, ki je v Črni Vrh prišla posebej iz Amerike. Naučila nas je njihov tradicionalni kavbojski ples, naredili pa smo tudi fotografijo za spomin. Ob koncu smo si prijetno utrujeni privoščili krompirček in čaj.

Se vidimo naslednje leto!

Helena Felc in Lovrenc Habe

Seja v Belem Dolu

Komedijo Seja v Belem Dolu je gledališka skupina B'K Teater, ki deluje pod okriljem KUD Sloga Črni Vrh, premierno odigrala 26. 6. 2016. Inspiracijo za komedijo Seja v Belem Dolu je avtorica Helena Felc črpala iz Vaj v slogu avtorja Raymonda Queneaua, vendar je osrednji dogodek aktualizirala z umestitvijo v vaško okolje.

V vaško središče se je domnevno z avtobusom

pripeljala muslimanka, posedala v parku z zemljevidom, potem pa ustavila poštarja, ga prosila za navodila za smer do nemškega Hamburga in odšla naprej. Njena pojava je zbudila precej pozornosti pri vaščanih. Posledično je razburjeni župan sklical sejo, na kateri so odločali o prijavi na razpis za dodelitev žice za obrambo pred navalom imigrantov okoli svoje male krajevne skupnosti. Sledijo izjave krajanov, ki skozi svoje oči edinstveno opišejo dogodek, ki se je zgodil v Belem Dolu. Zanimivo postane, ko se začne informacija širiti od ust do ust in ob koncu se sprašujemo, katera izjava je najbližja dejanski ter koliko resnice je v hecu. Podobno kot se vse prepogosto zgodi tudi v resničnem svetu.

Vsak od igralcev se preizkusi v treh raznolikih likih – od tajnice, pobožne duše, otroka pa do onomatopoeta in krave, kar kaže na talent in igralski razpon članov B'K Teatra.

Občinstvo je bilo nad zaigranim navdušeno. Pohvale so padale z vseh strani; tako s strani sorodnikov, krajanov, prijateljev kot tudi s strani poklicnega igralca, župnika in predstavnikov drugih društev iz sosednih krajev.

Andraž Corn, ki se vozi na vaje in predstave iz Domžal: "Najprej sem nastopil kot starček in ljudje so se smejali! Potem sem igral umetnika z Lovrom. Kot zadnji sem bil gej. Bil sem kar živčen, ker nisem našel pravega glasu. Pa tudi zaradi tega, ker je homofobija pereča tema in sem se bal, da bo publika ostala hladna. Ampak ko sem prišel gor in sem rekel: "Heeeeeeejjjj!" so se ljudje takoj začeli smejati. Še začel nisem, pa sem se moral zaradi smeha ljudi ustavljati. Res dober občutek."

»Vsekakor mi je bil všeč odziv publike, ker to je konec koncev pri vsaki predstavi najbolj pomembno. Tudi igralci smo med seboj zelo dobro povezani, ker se poznamo in pomagali smo si med sabo, kar je tudi pomembno,« je o svojih vtisih po premieri zapisala Meta Pivk.

Manca Rudolf pa je po premieri povedala: "Res super ekipa, s super vodjama, kjer vsak lahko pusti svoj pečat. Heleni je uspelo napisati zgodbo o aktualnih dogodkih, ki ni le poskrbela za smeh, temveč je (upam) spodbudila tudi samokritično

foto: Boštjan Tavčar

razmišljanje pri večini gledalcev. Ko je naša igra nastajala na vajah in smo skupaj spontano dodajali in gradili na izvedbi, sem vedela, da bo končni rezultat odličen, bala pa sem se, da ga ne bo videlo dovolj ljudi. A Lovrenc, Helena in Žiga so poskrbeli, da se je o naši komediji izvedelo skoraj povsod in pričakala nas je polna dvorana, kar nam je še dvignilo pritisk pred predstavo. Sama presenetljivo tokrat nisem imela veliko treme, le neučakana sem bila in upala, da to čim boljše in čim hitreje izvedemo. Malo sem bila tudi skeptična, kako bodo ljudje sprejeli nekaj šal o tabu temah in stereotipih ter način, kako igralci izpostavijo posameznike iz občinstva, a na koncu nas je pričakal le bučen aplavz in pohvale z vseh strani. To mi je dalo nov zagon, tako da se že veselim odigranih ponovitev in sodelovanja na čisto svežih dogodkih, ki se bodo prvič pojavili na črnovrškem kulturnem program, in upam, da se h KUD Sloga in B'K Teatru priključi čim več še neodkritih talentov."

Polona Rudolf Žigon

Ob vodnjaku

»Vse v mraku mirno, na vodnjaku samó tih vetrč z vodoj poigrava.« To je delček pesmi Na trgu, ki je ena najbolj znanih pesmi Dragotina Ketteja. In tudi letošnji Kulturni krožnik, na katerem smo se

foto: Vera Rudolf

spomnili tega pesnika slovenske moderne, je potekal ob vodnjaku v črnovrškem parku. Tako smo v soboto, 24. septembra 2016, obeležili 140-letnico pesnikovega rojstva. Prebrali smo nekaj njegovih pesmi pa tudi njegova prozna dela za otroke. Ob koncu so si lahko obiskovalci z našega »kulturnega krožnika« nekaj pesmi vzeli tudi s seboj.

Lovrenc Habe

Zimsko jutro in Poplave

KUD Sloga je letos organiziralo 2. fotonatečaj z naslovom Črnovrška naravna in kulturna dediščina. Na elektronski naslov smo prejeli 35 fotografij 16 različnih avtorjev, kar je nekoliko več kot lani.

Strokovna komisija v sestavi fotografa Roberta Zabukovca, kandidata za mojstra fotografije Foto zveze Slovenije Simona Kovačiča in mladega multimedijskega ustvarjalca Matica Slemiča je ločeno izmed vseh fotografij izbrala 10 najboljših. Slednje so bile razstavljene čez celo poletno sezono v vitrini pri dvorani.

Najboljši dve fotografiji sta bili nagrajeni. Zmagovalec je bil Žiga Žveplan s fotografijo Zimsko jutro. Prejel je bon za razvitje stotih fotografij, drugouvrščeni Franc Habe s fotografijo Poplave pa bon za razvitje petdesetih fotografij.

Ker pa so nekatere fotografije prejele enako število točk, smo se v društvu odločili, da razstavimo

13 najboljših, saj so nekatere izmed njih res nazorno prikazovale črnovrško naravno in kulturno dediščino. Fotografije lahko še vedno vidite na Facebook strani KUD Sloge. Čestitke tudi vsem ostalim, ki ste se odzvali povabilu na natečaj! Tema prihodnjega natečaja je Življenje na Črnovrškem. Razmislite o njej in vabljeni k sodelovanju!

Helena Felc

Kino za Luno

V soboto, 2. julija 2016, ob 21.30 je Kulturno umetniško društvo Sloga Črni Vrh v sodelovanju s Filmskim gledališčem Idrija Mestne knjižnice in čitalnice Idrija organiziral kino na prostem z igrivim nazivom Kino za Luno.

Na terasi Ski Bor Črni Vrh si je pod milim nebom v soju sveč 60 udeležencev ogledalo francosko komedijo z naslovom Bog, le kaj smo zagrešili?. Od ust do ust se je širil nalezljiv smeh na račun premišljenih dialogov in situacij na platnu. Gledalci so imeli možnost uživati v picah in kot se za filmsko uprizoritev spodobi, v kokicah. Razočaralo ni niti vreme, saj je ob zaključku večera jasno nebo navduševalo s tisočimi zvezdami in Luno za prijetno romantično vzdušje.

Tako udeleženci kot organizatorji se nadejajo, da bo Kino za Luno postal tradicionalen dogodek, ki prijetno popestri poletne aktivnosti na Črnovrški planoti.

ln še nekaj komentarjev udeležencev:

V soboto sva se z možem odločila za ogled filma, Bog, le kaj smo zagrešili?, ki se je odvijal na terasi Ski Bor. Izbor filma je bil super, saj se že dolgo nisem tako nasmejela. Streglo nam je tudi vreme. Želim si, da bi dogodek postal tradicionalen in večkrat letno!

Dogodek Kino za Luno me ni razočaral. Izbor filma je dodobra nasmejalo zbrano publiko. Poskrbljeno je bilo za hrano in pijačo. Poleg odličnih pic smo dobili tudi kokice. Ambient je bil prijetno urejen s svečami v kozarcih. Poseben čar dogodka pa so naredile zvezde in Luna nad nami.

foto: Helena Felc

Všeč mi je bilo prijetno vzdušje ob prijateljih, sosedih ter znancih. Večer je bil poln smeha na račun odlične francoske komedije. Malo je bilo mrzlo, vendar je bilo za to poskrbljeno z odejami, poleg tega smo si lahko naročili pico in pijačo, kokice so delili zastoj, tako da je bilo še boljše kot na domačem kavču. Ob svečkah, znanih obrazih je bilo dogajanje še bolj sproščeno, kot bi bilo v samem kinu. Skratka dogodek je bil res nekaj posebnega in vsi udeleženci si želimo, da bi se še pogosteje ponovil.

Lovrenc Habe

Filme gledam in jih delam

Na 5. filmskem večeru v Zadlogu sem 150-glavo občinstvo pozdravil z besedami: »V veselje mi je, da ste se odzvali vabilu, da skupaj zaključimo to petletno obdobje. Prvi film smo sicer posneli že 6 let nazaj, a filmskega večera zato takrat še nismo imeli. Vem, da leta 2012 filmskih večerov po Sloveniji sploh še ni bilo v takem številu, danes pa jih lahko že srečamo skorajda v vsakem mestu. Zagotovo pa smo bili edinstveni, ko smo na vrhu hriba naredili filmski večer. Ne spomnim se, da bi kdorkoli na vrhu hriba še organiziral kaj takega. Z izjemo kamniškega ali ljubljanskega Starega gradu.«

Ja, letos smo zaključili s snemanji filmov. Seveda ne čisto zares, saj bodo kratki filmi še vedno prodirali

na TV Zadlog in morda tudi na filmski večer. A projekti, v katerih sodeluje čez 40, 50 ljudi letno, pa gredo v zgodovino. Staramo se, ambicije in želje nas mladih so druge kot pred leti.

V letih od 2011 do 2016 smo filmarji pripravili 5 filmskih večerov in predstavili 8 igranih filmov, nekaj filmov pa nismo predstavili na filmskem večeru, pač pa samo na spletu.

Leta 2011 smo s telefonom posneli prvi film, Vojni film 1, v katerem je igralo 7 otrok, leto kasneje Vojni film 2 in ga premierno predstavili na prvem filmskem večeru na Špičastem vrhu. Leta 2013 smo posneli Vojni film 3, ki je priredba novele Edvarda Kocbeka Črna orhideja. Slednji je bil prvi bolj odmeven projekt, saj je sodelovalo preko 30 igralcev in statistov. Filmarji smo izpolnili občinski razpis za mladinske projekte in bili prvič uspešni. Na premiero je prišlo čez 200 ljudi in tudi RTV Slovenija.

Leta 2014 smo posneli Matkovo Tino. To je bil naš največji in najbolj naporen projekt. Tudi številčno je sodelovalo največ ljudi, preko 60. Snemanje je trajalo 7 dni. Pri pripravi filma smo se strogo držali novele Ivana Preglja Matkova Tina. Sodelovale so tudi žene študijskega krožka Med zgodovino in sodobnostjo iz Tolmina, obleke pa smo si sposodili pri KUD-u Cerkno. No, dragi dijaki, če boste morali obvezno brati Matkovo Tino ... Zagotavljamo, film je enak! Leta 2014 smo začeli sodelovati s Socialno akademijo iz Ljubljane, kjer se je peterica filmarjev dodatno izobraževala o snemanju in pripravi filma. Ker smo filmarji snemali predvsem v Zadlogu, smo začeli sodelovati z Društvom za trajnostni razvoj Zadloga, TRMA. Preko njih smo se vsa kasnejša leta uspešno prijavljali na občinske mladinske razpise. Leta 2014 smo posneli kar tri filme, dva od teh pa predstavili na tretjem filmskem večeru. To sta Vojni film 4 s podnaslovom: Življenje je borba ter Matkova Tina.

Vojni film 1, 2, 3 in 4 so po zvrsti bili drame ali akcije. Matkova Tina totalna drama. Zato smo se lani odločili, da naredimo nekaj bolj sproščenega: pripravili smo komedijo #Rdeča Kapica. Letos pa smo se še držali komedije – pripravili smo film Tudi

foto: Matic Slemič

pravljice niso več to, kar so bile. Film prikazuje delo napovedovalcev, režiserjev in kamermanov, saj smo hoteli film združiti v naš letošnji 5. jubilej. Poleg tega smo pripravili še priredbo Andersenove pravljice Vžigalnik.

Naši filmi pa niso predstavljeni samo na premieri v Zadlogu, ampak gremo tudi po Sloveniji. Tako smo že redni gostje na Socialni akademiji v Ljubljani in v Dijaškem domu Ivana Cankarja v Ljubljani ter Dijaškem domu Koper. Predstavitve pa smo imeli tudi v Filmskem gledališču v Idriji, v knjižnici v Tolminu, na Fakulteti za turistične študije Portorož, na filmskem festivalu TRAKulja v Cerknem ...

Naj zaključim z nagradnim vprašanjem: »Naštejte 5 lokacij na Črnovrškem in 2 lokaciji iz drugih občin, kjer smo snemali katerokoli film v preteklih 5 letih.« Vsi, ki boste do konca januarja na lovrenc.habe@gmail.com poslali pravilni odgovor, se potegujete za spominsko majico 5. filmskega večera. Podelili bomo dve majici, nagrajenca pa bosta 1. februarja objavljena na spletni strani Habetovih novic.

Urška Čuk in Barbara Rupnik

Pobarvajmo Noč knjige

Noč knjige je mednarodni dogodek, ki knjigo in branje postavlja na piedestal gradnikov zdrave

družbe, nagovarja vse generacije bralcev. Tako smo se 22. aprila tudi v Črnem Vrhu zbrali ob knjigah, ki nam bistrijo um. Z najmlajšimi se je gospa Marija Čuk pogovarjala ob pravljici Repa velikanka (Aleksij K. Tolstoj). Saj jo vsi poznamo, kajne. To je tista, ko je dedek posadil repo, ki je zrastle velika in prekrasna, da je ni mogel izruvati. Poklical je najprej na pomoč babico, ki ga je prišla, a repa je vztrajala v zemlji. Skupaj sta na pomoč poklicala vnučko, potem sta prišla še psiček, muca, a repe niso mogli izvleči. Priti je morala mala miška, da se je repa vdala in iz zemlje skočila. Otroci so zgodbi najprej prisluhnili, potem pa so še sami izdelali čisto svojo knjižico in odnesli pravljico o repi velikanki domov.

Malce večji otroci so v prostorih knjižnice prisluhnili Domišljavi žabi. Lahko si mislite, o čem govori zgodba. Mala, zelena in sluzasta žaba si domišlja, da je krokodil in naokoli straši druge živali. Otroci so se ob prigodah male žabe nasmejali in si vsaj poskušali predstavljati, kakšna bi žaba izgledala kot krokodil. Ko je bilo zgodbe konec, so ob rimah ponovili abecedo in iskali besede na posamezno črko. Prav na koncu pa so iz papirja izdelali zeleno žabico, ki so ji dodali še oči, usta in jezik, da je lahko govorila in regala.

Mladi in odrasli pa smo se zbrali ob novem trendu, in sicer so svet prevzele pobarvanke za odrasle. V njih lahko najdemo način, da se odklopimo in preženemo stres, mi pa smo barvanje kompleksnih pobarvank povezali v družaben dogodek ter se ob barvanju pogovarjali o vse mogočem, tudi o tem, kaj smo v preteklem letu dobrega prebrali. Sklenili smo, da bi bilo dobro, ko bi se dobili večkrat, nekje na toplem ob knjigi, da bi si podelili svoja doživljanja. Vsi upamo, da bi se to uresničilo.

Lovrenc Habe

Pesmi med fotografijami

Krajevna pevska revija Naj pesmi srca nam vedre je bila letos obogatena s fotografijami zamejske Slovenke Jasne Košuta, ki ideje za fotografije zbira

tudi v Črnem Vrhu.

Jasna Košuta iz Opčin je diplomirala na znanstvenem liceju France Prešeren in se pozneje vpisala na arhitekturo v Trstu, nato pa še v Vidmu, kjer je doktorirala. Kasneje je delovne izkušnje nabirala v nemškem Stuttgartu, kjer je restavriral. Morda je prav ob restavriranju detajlov dobila navdih za fotografiranje detajlov, ki se jih poslužuje v zadnjem času, predvsem na Črnovrškem.

S svojimi fotografijami je dala tudi Črnovrščanom vedeti, da narava skriva kup detajlov, ki jih ljudje lahko opazujemo, a nam hiter tempo življenja po navadi ne pusti časa za to. In kar je najbolje – Jasna pusti opazovalcu, da si sam ustvari razlago s fotografij. Številne so tako abstraktne, da spodbudijo domišljijo vsakemu.

Zdaj pa k pevski reviji. Že več let zapored se na reviji predstavi 9 zborov. Od najmlajših Sončkov iz Vrtca Idrija, enote Črni Vrh, pa do številnih zrelih pevcev iz številnih odraslih pevske skupin. Prej omenjene sončke vodi Matija Rupnik, spremlja pa jih Hermina Tominec. Otroški pevski zbor župnije Črni Vrh vodita zborovodkinji Polona Rudolf Žigon in Barbara Rupnik, spremlja pa jih Neža Rudolf. Mladinski in dva otroška pevska zbora OŠ Črni Vrh vodi Anita Novak, Mešani pevski zbor dr. Francišek Lampe in Ženski pevski zbor Ivan Rijavec vodi Katja Bajec Felc, na čelu Mladinskega pevskega zbora župnije Črni Vrh pa sta Andreja Kavčič in Neža Rudolf. Že od začetka delovanja pa moški pevski

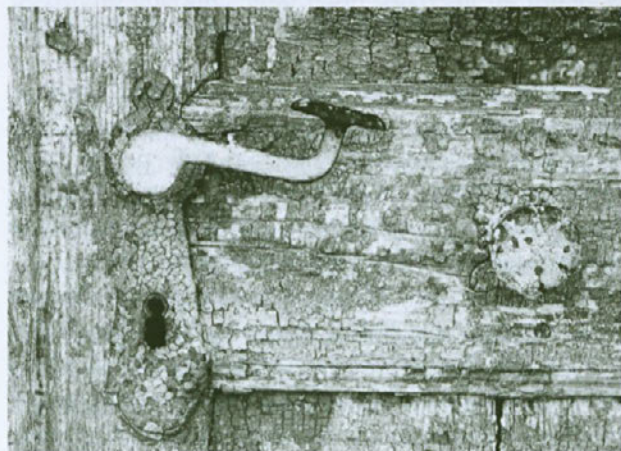

foto: Jasna Košuta

zbor Pobje vodi Veronika Škedelj, korepetitor pa je Miha Tominec.

Lovrenc Habe

Ugotovili, da Črni Vrh res ni nad Idrijo

Znan televizijski obraz in zabavljak na številnih priložnostnih prireditvah Tin Vodopivec je prišel 23. oktobra nasmejati občinstvo v Črni Vrh. Z njim sta prišla še doktor matematike in komik Uroš Kuzman in študent, iz katerega menda še nekaj bo, Rok Škrlep.

Črnovrško občinstvo je Tin Vodopivec hitro kupil. Ko je prišel na dvoranski oder, se je začel spraševati, kje je Idrija. »Glede na to, da sem prišel v Črni Vrh nad Idrijo mislim, da bi morala biti Idrija nekje tu spodaj (kaže strmo proti čevljem) pa je ni?!« je bil šokiran komik, ki je za nameček še pljunil po tleh, kar je v dvorani sprožilo ovacije smeha. Vodopivec niti ni slutil razsežnosti dobre volje, ki jo je le z nekaj besedami in skromnim gibom ponesel med številno občinstvo. Zakaj pa je temu tako, se je spraševal še vso predstavo; dejstvo pa je, da je ob vsakem vprašanju na to temo kot odgovor dobil le divji smeh domačega mladega in zrelega prebivalstva.

Saj ne da bi bili Črnovrščani sovražno nastrojeni do Idrije, a v komediji, predvsem v stand up komediji si lahko brez slabe vesti privoščimo šale na ta ali drug račun. Prevladujejo predvsem šale na lasten račun. To je dokazal Uroš Kuzman, ki se je najbolj dotaknil (seveda ne dobesedno) svoje žene in otroka. Kritičen pa je bil tudi do svojega očeta, ki mu bo komik lahko celo profesor, saj so v njegovem domačem mestu odprli univerzo za tretje življenjsko obdobje, kjer komik poučuje. Si lahko predstavljate, da je sin profesor svojemu očetu v predavalnici? Danes je vse mogoče ...

V Črnem Vrhu črn humor. To je bila prioriteta Roka Škrleba, ki je z njim naravnost navdušil. S

foto: Lovrenc Habe

svojimi skromnimi igralskimi dejanji je pokazal jutro vsakega temnopoltega človeka. Ob prvem jutranjem pogledu na notranjost lastne bele dlani so naravnost presrečni, a ob drugem pogledu na črno roko so spet ravnodušni ... No, Škrleb pa se je navdušil tudi nad poezijo. Povedal je, da so našemu velikemu pesniku Francetu Prešernu umrli številni prijatelji. Rok se zato sprašuje, ali je to zares samo naključje ali je Prešeren rabil navdih za svoje pesmi.

Tin Vodopivec, ki je povezoval dogodek v organizaciji KUD Sloge, se je tekom prijetnega večera dotaknil še številnih aktualnih pa tudi pikantnih tem. Po predstavi so komiki v zaodrju priznali, da so bili nad občinstvom navdušeni. Tudi številni krajanji so se s širokim nasmehom na obrazu in želji po še vračali proti domu. In v KUD Slogi bodo želji krajanom še ustregli.

Lovrenc Habe

Od iskanja novoletnih lučk do prižiga

Program letošnje prireditve ob otvoritvi novoletnih luči na vaškem trgu je bil podoben kot lani, ko smo prireditev izpeljali prvič. Člani KUD Sloge smo pripravili pregled dogajanja po svetu, Sloveniji in v občini v letu 2016. Vsak pregled leta

je bil obarvan s kančkom humorja, s tradicionalnimi božičnimi pesmimi pa so govor presekali moški glasovi pevskega zbora Pobje.

Tekom prireditve in po njej so se krajani lahko pogreli s kuhanim vinom ali čajem, če jih ni motil dim, pa so se lahko pogreli na eni od dveh skandinavskih (gozdarskih) peči. Ogledali so si lahko še jaslice pod okrašeno smreko ali odšli v dvorano na praznični oder.

Obiskovalci so lahko že na samem mestu ugotovili, da se je b'k odločil, da bo to zimo svetil na balkonu pri krajevni skupnosti in ne več, kot je bilo v navadi, na fasadi privatne hiše. In medtem ko je lani za odštevanje do prižiga lučk poskrbela kraljica Elizabeta, je tokrat to nalogo prevzela naključna begunka.

A bolj kot obiskovalčevega lahko predstavim pogled s strani organizatorja. Pozna se, da je prireditev potekala šele drugič in da naloge, ki morajo biti opravljene, da je prireditev uspešno izpeljana, še niso jasno dorečene. Tu govorim predvsem o krajevni skupnosti, ki ima že vrsto let pod okriljem lučke, in KUD-u, ki se v svet okrasja podaja šele drugič. Tako na sceno pridemo tisti, ki si želimo, da se tudi na vaškem trgu pozimi vsaj kakšen večer kaj dogaja. In morda prav tukaj velja vabilo vsem vam – če želite soustvariti večer (lahko tudi kot pomagači pri številnih obstranskih stvareh), pridite na občni zbor KUD-a ali pa povejte Viktorju ali meni in zagotovo se bo našlo delo za vas. Ta prireditev ima še mnogo potenciala in upam, da ga bomo razvili.

Letošnjo prireditev smo ubesedili člani KUD-a, Manca, Valentina, Meta in moja malenkost, brez aktivnega sodelovanja Viktorja tudi ne bi prišli nikamor. Elektriko je pod kontrolo spravil Florijan, čar prireditvi so ulili Pobje, smreko je požagal in postavil Gregor, za nove luči je poskrbel Jure.

Hvala tudi naključnemu državljanu za spodbuden liter tekočega ter Petru, gospodu župniku, Blažu, Francu, gostilni Tratnik in podpredsednici KS Mariji Kofol Kavčič za kratek ter spodbuden govor.

Petje nas povezuje in osrečuje

Z nastopi v letu 2016 smo pevke Ženskega pevskega zbora Ivan Rijavec začele v marcu, ko smo se udeležile občinske revije v Idriji ter revije Primorska poje v Hrpeljah pri Kozini. Tudi v maju smo nastopile dvakrat, prvič v Knežaku na dogodku Kulturi dajemo krila, drugič doma na reviji Naj pesmi srca nam vedre. V juniju smo zapele na dobrodelnem koncertu. Zopet smo se zbrale avgusta, ker smo sodelovale na prireditvi Pod lipo v Slavini. V oktobru smo zapele na otvoritvi likovnega Ex-tempora Idrija v Idriji ter doma, v domu starejših občanov. V novembru smo sodelovale na tradicionalnem Martinovem koncertu v Borovnici ter izvedle naš največji projekt – samostojni letni koncert. Letos že osmega po vrsti. Naslovile smo ga Iz tisoč rož ... Medse smo povabile Moški pevski zbor Razpotje s Cola, ki v letošnjem letu obelężuje 60. obletnico delovanja. Zapeli so pesmi iz slovenske zakladnice, obarvane z veliko ljubezni – do domovine, narave, ljubega dekleta. Vezno besedo na koncertu je dodala naša dolgoletna prijateljica Helena Pregelj Tušar. Ob velikem številu poslušalcev smo skupaj pripravili lep, nepozaben kulturni dogodek. V družabnem delu večera smo v sproščenem vzdušju skupaj zapeli in se poveselili. Bilo je veliko lepo zapetih pesmi in pozitivne energije. Tako lepih doživetij ne pozabiš. Tudi odzivi v dneh po koncertu so bili zelo pozitivni in vzpodbudni.

Sodelovanje v zboru nam pomeni veliko lepega, hkrati pa zahteva čas, odpovedovanje in prilagajanje. Vsaka od nas prispeva svoje najboljše, postale smo dobra in vesela družba, prijateljice. Na vajah je veliko smeha, ob učenju novih pesmi uživamo, zborovodkinja Katja pa ima veliko znanja, izkušenj in pozitivne energije.

Prve pesmi so nekatere sedanje pevke, ki so ostale zveste petju in so še danes članice današnjega Ženskega pevskega zbora Ivan Rijavec, zapele že pred štirimi desetletji. Vse do danes, ko nas je v zboru 24 pevk, je bilo izvedenih veliko nastopov.

foto: Jana Batič

Potrpežljivost, želja po boljšem in zahtevnejšem se kaže s tem, da zapete pesmi zvenijo vedno lepše, bolj polno.

Petje ni samo glasbeno učenje, z razvojem zbora razvijamo tudi svojo osebnost in medsebojne odnose. Pripravljenost vlagati v skupnost, vase, se učiti in spopadati z vedno novimi izzivi zagotovo pomeni tudi dober rezultat. So stvari, ki jih človek lahko doživi samo še z nekom ob sebi, s katerim se uglaši na isto frekvenco – to so z občutkom zapete pesmi. Tega se pevke še posebej zavedamo.

V naslednje leto, ko bomo praznovala dvojni jubilej, ki ga bomo obelężile skupaj z vami, bomo vstopile z novimi željami in izzivi.

Ob koncu se lepo zahvaljujemo: družbama Ebm Papst iz Podskrajnika in Hidrii Rotomatika iz Spodnje Idrije, Gostišču Metka, Krajevni skupnosti Črni Vrh, Kulturno-umetniškemu društvu Sloga, Osnovni šoli Črni Vrh, župniku Srečku Vončini ter vsem, ki smo in ste kakorkoli pripomogli k izvedbi letnega koncerta.

Drage krajanke in krajanj, voščimo Vam lepe in mirne božične praznike. Ostanite zdravi in v krogu Vaših dragih nazdravite letu, ki je pred nami.

O kandidatih za priznanja in manjših projektih

V letu 2016 je imela KS kar nekaj rednih sej. Zapisnike si lahko preberete na njihovi novi spletni strani, www.crnivrhu.eu. V tej objavi pa si lahko preberete, o čem so razpravljali konec junija in kdo je prejel letošnje nagrade sveta KS Črni Vrh.

V začetku junijske seje so člani KS najprej pregledali aktualnosti. Za vse krajanje je dobrodošlo, da lahko kadarkoli svoje pritožbe ali pohvale posredujejo krajevni skupnosti v njihov nov nabiralnik, ki je pred vhodom v dvorano. Slednji že služi svojemu namenu, saj so pod točko razno že obravnavali dve zelo konkretni situaciji, ki so ju izpostavili krajanje.

Člani sveta KS Črni Vrh so se seznanili tudi z reševanjem težav glede smetnjakov, saj zelo urejenega ekološkega otoka v centru vasi še ni. Prav tako še ni dokončno urejena varna pot v šolo. V začetku avgusta so jo sicer nasuli, naslednje leto pa naj bi jo asfaltirali. Vseeno pa KS starše že sedaj prosi, da jo uporabljajo.

Ne moremo pa pričakovati, da bo pošta ostala v vaškem središču. S tem dejstvom so se člani sveta KS ponovno seznanili, saj so prebrali zapis uradnikov pošte iz Kopra. Že precej let trajajoča birokratska zgodba glede lastništva črnovrškega parka je v poletnih dneh dobila svoj epilog; slednji bo namreč last krajevne skupnosti, ki ga bo tudi urejala in vzdrževala.

Predsednik Sveta KS Jure Kavčič je spomnil tudi na tragedijo, ki se je zgodila v začetku junija, ko je v eni izmed stanovanjskih hiš pogorelo stanovanje. Za dve osebi, ki sta ostali brez strehe nad glavo, je občina po posredovanju Kavčiča nemudoma dobila socialno stanovanje, in to v domačem kraju – v prostorih bivšega vrtca, kjer bodo kmalu poleg tega uredili še eno stanovanje.

V nadaljevanju seje so člani sveta KS izbrali kandidate za krajevna priznanja. Slednji so

foto: Nejc Bevk

priznanja prejeli teden dni prej kot običajno, saj je bila slavnostna seja KS Črni Vrh že teden dni pred marjetno nedeljo.

Za izjemno življenjsko moč in vztrajanje na najvišje ležeči domačiji v KS Črni Vrh je priznanje KS Črni Vrh prejela Ljudmila Čuk. Za dolgoletno tradicijo lovstva na Črnovrški planoti je priznanje KS Črni Vrh prejela Lovska družina Javornik. Za dolgoletno aktivno in prizadevno delo v Društvu prijateljev mladine Črni Vrh je priznanje KS Črni Vrh prejela Renata Nagode. Podrobnejši opis lahko najdete na novi spletni strani krajevne skupnosti.

Ob koncu slavnostne seje KS Črni Vrh, ki jo je zaznamovalo tudi ubrano triglasje idrijskoloških žena in flavta Metke Rudolf, so se zahvalili tudi Gašperju Rupniku, ki je več let vestno urejal spletno stran.

Silvana Rupnik

Zbor kot način vključevanja v družbo

Štiri leta nazaj ... Neko poletno nedeljo sem pri mašnih oznanilih slišala, da zbor k sodelovanju vabi nove pevce in pevke. Vabilo je bilo zelo interesantno, a nisem imela neke posebne želje, da bi se še

foto: Marjan Prelec

vklučevala v zborovsko petje (saj sem zborovsko aktivna od svojega 8. leta dalje). Predvsem pa mi je manjkalo poguma, da bi sama od sebe pristopila k zboru. Septembra 2012 sem dobila telefonsko sporočilo zborovodkinje Katje Bajec Felc. Sporočilo je bilo zame, za novo prebivalko Črnega Vrha, nekaj posebnega, saj je bilo zapisano s tako občutljivostjo, vabljenostjo in prepričljivostjo, da se vabilu nisem mogla upreti. Prvi obisk pevskih vaj mi je za vedno ostal v spominu. Katja mi je pokazala, kje sedijo »alti«, in tam sem že zagledala znane obraze. Po predstavitvi novih pevcev v zboru sem poskušala čim bolj skriti nerodnost, a slednja je kmalu minila, ker sem sedela med zgovornimi altistkami. Začeli smo z upevanjem in nadaljevali s prvimi pesmimi. Prvo pesem (K nebu želje) sem znala, a sem od samega začudenja zaprla usta in poslušala, ko so za menoj zapeli tudi močni moški glasovi ... Kar naenkrat sem bila del velikega mešanega zbora (ki danes šteje 52 članov).

In tako to traja zame (že) četrto leto (za dva člana zbora pa že 40 let: Drago Kavčič in Jošt Rupnik). Zakaj vztrajam? Rada pojem, vključila sem se v črnovrško skupnost in tako razširila krog poznanstev in prijateljev (včasih se doma šalim, da poznam več ljudi kot mož, ki je prvotni domačin). Všeč so mi vsi pevski izzivi in nastopi, ki jih nalaga pevsko leto. V letu 2016 so nas zaposlili naslednji večji nastopi: novoletni nastopi na Vrhniku v Cankarjevem domu in v Slovenski filharmoniji, večkratna izvedba kantate Slovenski božič, Primorska poje v Biljah, revija pevskih zborov v Idriji, krajevna revija v Črnem

Vrhu in zaključna prireditev zbora na Vrh gore. Nazadnje smo nastopili na koncertu Žiga Laknerja s simfoničnim orkestrom Simfonika Vrhnika v Idriji.

Ker pa petje v zboru ni samo glasba, ampak tudi družba, je to zame tudi eden izmed načinov druženja v tem delu Trnovskega gozda.

Letošnje leto me je doletela nova dolžnost – postala sem tajnica zbora. Na ta račun so in še nastajajo različne šale. Zaradi nove funkcije spoznavam delovanje zbora, ki ga prej kot pevka nisem opazila. In tako se bo pisalo še vsaj štiri leta (in upam še več).

Irena Kenk

Tudi letos smo bili uspešni

V šolskem letu 2015/16 je bilo v sedmih razredih 121 učencev. Imeli smo kombinacijo 4. in 6. ter 8. in 9. razreda, en oddelk jutranjega varstva, dva oddelka podaljšanega bivanja (od 1. do 5. razreda), v katera je bilo vključenih 70 učencev, in dva oddelka varstva vozačev, v katera je bilo vključenih 41 učencev. Vseh vozačev je bilo 70; od vseh se jih je 35 v šolo vozilo z avtobusom, s šolskim kombijem 35 ter 3 učence so vozili starši (Mrzli Log, Kanji Dol). V preteklem šolskem letu je bil učni uspeh 99,25 %, realizacija pouka 100 %, obisk pouka 96,04 %, realizacija razširjenega programa (dodatni, dopolnilni, interesne dejavnosti) 100 %.

Učenci OŠ Črni Vrh so bili uspešni na šolskih tekmovanjih različnih nivojev, izvedli smo naravoslovne, kulturne, tehniške in športne dni, projekte in krožke. Za Cankarjevo priznanje je tekmovalo 81 učencev od 1. do 9. razreda. Bronasto Cankarjevo priznanje je prejelo 25 učencev in dve učenki srebrno priznanje. Učenci od 6. do 9. razreda so tekmovali v znanju o sladkorni bolezni in od 37 tekmovalcev so bronasto priznanje prejeli 3 učenci in dva srebrnega. Tekmovanja za Vegovo priznanje s področja matematike, matematičnega kenguruja, se je udeležilo 71 učencev od 1. do 9. razreda:

bronasto priznanje je prejelo 24 učencev, srebrno pa 3. Angleške bralne značke EPI Reading Badge se je udeležilo 48 učencev od 4. do 9. razreda, od katerih je 21 učencev prejelo srebrno in 11 učencev zlato priznanje. Tekmovanja v znanju naravoslovja Kresnička se je udeležilo 45 učencev od 1. do 7. razreda; bronasto priznanje je prejelo 14 učencev. V okviru zgodovinskega krožka je bila izdelana zgodovinska raziskovalna naloga z naslovom: Družbeni status – zgodbe o uspehih in porazih. Sodelovalo je 7 učencev 9. razreda. Za nalogo so prejeli srebrno priznanje. 5 področja biologije je tekmovalo 11 učencev 8. in 9. razreda in prejeli so 3 bronasta priznanja, s področja kemije pa je tekmovalo 13 učencev 8. in 9. razreda in prejeli so 2 bronasti priznanji. Mladi planinci so se udeležili Regijskega tekmovanja MiG v Podnanosu z dvema ekipama. Mlajša ekipa je bila 12., starejša pa se je uvrstila na 6. mesto.

Pri nacionalnih preizkusih znanja na koncu 6. razreda so učenci dosegli naslednje rezultate:

Predmet	Povprečje OŠ Črni Vrh, 6. razred %	Slovensko povprečje %
slovenščina	69,4	54,32
matematika	64,3	53,61
angleščina	65,0	49,43

Pri nacionalnih preizkusih znanja na koncu 9. razreda so učenci dosegli naslednje rezultate:

Predmet	Povprečje OŠ Črni Vrh, 9. razred %	Slovensko povprečje %
slovenščina	68,27	53,35
matematika	58,72	51,40
zgodovina	60,18	50,69

Rezultati NPZ v 6. in 9. razredu so nad slovenskim povprečjem pri slovenščini, matematiki, angleščini in zgodovini.

Organizirali smo plavalni tečaj za učence 3. razreda, šolo v naravi za učence 6. razreda, dneve dejavnosti v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti v domu Radenci za učence od 6. do 9. razreda, ustvarjalni tabor – CŠOD Cerklje, ki se ga je udeležilo 22 učencev, poleg nadarjenih tudi učenci, ki so z delom v sklopu šole zaslužili povabilo na tabor (vodenje prireditve, igra v predstavah, sodelovanje na prireditvah, športni dosežki, dosežki na tekmovanjih).

Potekal je tudi preventivni projekt Mladinske delavnice, ki so bile namenjene učencem od 7. do 9. razreda; vodila sta jih strokovna delavca Centra za socialno delo Idrija. Zdravstvena vzgoja je bila izvedena v vsakem razredu, vodile so jo diplomirane medicinske sestre zdravstvenega doma Idrija, ki imajo bogate izkušnje na področju promocije in vzgoje za zdravje.

Letošnji 26. nacionalni otroški parlament je obravnaval pasti mladostništva, za naslednje leto pa so določili temo: Otroci in načrtovanje prihodnosti. Potekal je tudi tečaj angleščine od 2. do 6. razreda, ki ga je izvajala Ljudska univerza Ajdovščina. Taka oblika poučevanja angleščine je edinstvena priložnost, da se otroci z angleščino srečujejo tudi v drugačni obliki, ne le kot del pouka. Učenci se učijo jezika skozi igro, pojejo angleške pesmice, berejo angleške knjige, gledajo poučne in zabavne videe in tudi krajše risanke v angleščini. Otroci vedo, da je tečaj angleščine po eni strani ura sprostitve in zabave, po drugi pa resna stvar, pri kateri se marsičesa naučijo. V okviru pouka oz. ob pouku so učenci izdelali likovna dela za različne natečaje. Poslali smo jih na razpis natečaja OŠ Šturje na temo Drevo. Na slednjem (v konkurenci 332 del iz 31 slovenskih šol) je vseh 12 učencev doseglo viden uspeh z dvema zlatima priznanjema (nagrado), enim srebrnim (pohvala) in devetimi bronastimi priznanji.

Na natečaju Naravne in druge nesreče – Delujmo preventivno je bila na državnem nivoju nagrajena učenka 5. razreda Nika Mravlja, ki se je udeležila zaključne prireditve v ICZR na lgu pri Ljubljani; prejela je priznanje in nagrado.

V soboto, 24. 10. 2015, smo na OŠ Črni Vrh že

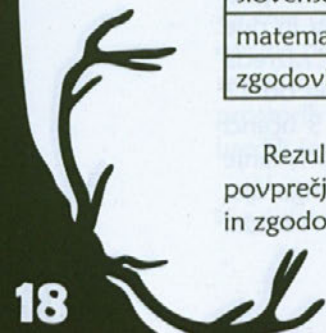

foto: Miha Kenk

četrto leto organizirali dobrodelni koncert Danes za jutri. Prostovoljno delo so s svojim nastopom izkazali: otroški pevski zbor Cekini in Mladinski pevski zbor OŠ Črni Vrh, Mešani pevski zbor dr. Frančišek Lampe, godalni kvartet v zasedbi Hane Felc, Eme Felc, Elize Felc in Kristine Tominec, Robi Rupnik (klavir), Patrik Felc (trobenta), ansambel Vetrnjaki, ansambel Erazem in humorist Sašo Hribar.

Tema letošnje Pomladne prireditve (30. 3. 2016) je bila Kulturniki in kultura na Črnovrški planoti. V uvodu so bili skozi projekcijo prikazani vsi tisti, ki so na kakršen koli način pristavili kamenček v kulturni mozaik našega kraja. Nato so se predstavili še učenci od 1. do 5. razreda, ki so z raznovrstnim in zanimivim nastopom obudili domače umetnike.

V četrtek, 14. 4. 2016, se je na šoli odvijal glasbeni dogodek z naslovom Glasbila in izvajanje glasbe. Nastopilo je petindvajset učencev naše šole, ki obiskujejo Glasbeno šolo Idrija in Glasbeno šolo Vinko Vodopivec Ajdovščina. Mladi izvajalci so skupaj z desetimi mentorji pripravili 20 glasbenih točk. Instrumentalne skladbe so izvajali na violini in violončelu, flauti, klarinetu in saksofonu, pozavni in klavirju. Prireditev je vodila profesorica Aleksandra Žakelj.

Za kakovostno vzgojno-izobraževalnega delo, ki je pglavitno poslanstvo šole, smo se prijavi v 3-letni program: Uvajanje izboljšav in samoevalvacija, ki ga izvaja šola za ravnatelje v Brdu pri Kranju. Za prednostno področje kakovosti smo si v prvem letu zastavili: razvijanje branja z razumevanjem in razvijanje odgovornosti. Na šoli se zavedamo, da so vrednote: učim se, ustvarjam,

sodelujem z drugimi, sem odgovoren in srečen ključnega pomena za sodelovanje v skupno dobro vseh. Zaradi navedenega nudi šola svoje prostore za izvajanje njihovih dejavnosti Glasbeni šoli Idrija, oddelku Čipkarske šole Idrija ter številnim športnim, kulturnim in drugim društvom v kraju in izven.

Da bi se v šolskih prostorih čim bolj počutili, smo v času letnih počitnic izvedli nekaj gradbenih del, in sicer rekonstrukcijo fasade na zahodni in severni strani šole, prepleskali knjižnico, v mesecu septembru z vgradnjo vrat odprli tudi izhod v bližini garderob na igrišče, ki je namenjeno učencem prve in druge triade.

Šola je mnogo več kot sam hram znanja, zato ne pozabimo, kako pomembni so, tako kot v življenju tudi v šoli, medsebojno razumevanje, spoštovanje, sodelovanje, strpnost in razumevanje različnosti. Pomembno je, da ponudimo pomoč drug drugemu, kadar je to potrebno, krepimo prijateljstvo, sodelujemo drug z drugim in smo spoštljivi.

Starši s svojim zgledom in z dobrim sodelovanjem s šolo pomagajo svojim otrokom pri doseganju ciljev. Z delovnimi navadami, ki jih bodo učenci pridobili doma, in z učnimi pristopi, ki se jih bodo naučili v šoli, bodo pridobili dobre učne navade, ki so ena ključnih življenjskih sposobnosti in pogoj za nadaljnje uspešno šolanje. Šola je institucija, kjer učenci pridobivajo znanje za boljšo njihovo in našo skupno bodočnost, pridobljeno znanje pa bo omogočalo, da bodo okrepljeni z znanjem lažje reševali preizkušnje, ki jih prinaša življenje. Z znanjem bodo postali samostojni, odgovorni in zrelejši.

Menim, da je ključ do uspeha dobro delo, sodelovanje, dobro počutje vseh udeležencev v procesu izobraževanja. S svojim znanjem, zgledom, odgovornim ravnanjem se bom tudi v prihodnje trudila v zadovoljstvo vseh, učencev, staršev, sodelavcev in lokalne ter širše skupnosti.

foto: Blažka Benčina

Adrijana Lampe Mikuž

Ognja prepoln

Sredi novembra so nas Pobje zopet presenetili z novim koncertom. Premierno so pokazali svoje nove srajce. Preoblečen pa je bil tudi njihov repertoar pesmi.

V njihovi izvedbi smo slišali že domovinske, borbene, slovenske ljudske pesmi, razne zdravljice, ljubezenske pa tudi sakralne pesmi v različnih jezikih. Tokrat so se podali, po mojem mnenju, v še težje vsebine. V svoje glasove so ujeli misli in izpovedi slovenskega pesnika Srečka Kosovele. Če smo pozabili, nam lahko »stric Google« pove, da so njegovi prevladujoči motivi kraška pokrajina, mati in smrt. Najobsežnejši del njegovega pesništva govori o Krasu, zaradi česar ga imenujemo lirik Krasa. Pri interpretaciji resne vsebine so Pobom pomagale barve glasu, dostojanstven izgled, samozavesten nastop.

Naše pobe pa seveda poznamo v najrazličnejših lučeh. Poznamo jih, ko se barve glasu prelevijo od nežnih pa vse do borbenih, od resnih pa vse do otroško razigranih. Tudi njihove srajce imajo različne odtenke, odvisno od osvetlitve. Lahko so hladno modre kot Kosovelove pesmi, lahko so sinje modre kot svobodno nebo, lahko so udarno modre kot pogumni vojaki, lahko so morsko modre in nas spominjajo na morske globine ali pa na lahkotnost poletnih počitnic ob morju. Ja, taki so naši Pobje. Ničesar se ne ustrašijo, preizkušajo meje svoje zmogljivosti, odrinejo na globoko in tako je tudi

prav. Vso srečo zborovodkinji, da jih bo uspešno popeljala še kam, in Petri, ki zapete pesmi s spremno besedo vedno splete v prijeten venček.

Kaj vemo, kako nas bodo presenetili ob naslednjem koncertu. Komaj čakam, da izvem. Mogoče pa tokrat obmolknejo morske deklice?

Anka Sedej

Skupna druženja v vrtcu

Med najbolj zanimive dogodke, ki jih pripravimo v vrtcu, sodi tudi zaključek šolskega leta. Običajno so to druženja, ki nam vedno ostanejo v lepem spominu. Pomagajo nam, da se povezujemo in se veselimo skupnih dejavnosti.

Ker sodelujemo v različnih projektih, kot so EKO in Zdravje v vrtcu, smo se v letu 2016 odločili, da se za konec leta podamo na skupni pohod na Trate in naprej proti Lomam, kar je zdrav način gibanja in sproščanja v naravi.

Na začetku našega druženja so nas kuharice razveselile z izvirnimi zelenjavnimi namazi, ki smo jih pokušali, da smo zmogli naporno pot. Med potjo so bile na več mestih pripravljene naloge, kot so ugibanje ugank, različne gibalne naloge, glasovne uganke in hoja preko ovir. To nas je pripeljalo do mesta, kjer je bil skrit zaklad. Otroci so se potrudili in ga kar hitro odkrili. S sladoledom so se posladkali, nato pa se veseli in utrujeni od naporene poti vrnili domov.

Skupni pohodi so v vrtcu Črni Vrh eden od najbolj prijetnih in priljubljenih načinov druženja, saj nas povezujejo z naravo, ki je tu res čudovita v vseh letnih časih.

Nataša Hvala

Utrip župnije v letu 2016

Pastoralno leto 2015–2016 je bilo posvečeno

Božjemu usmiljenju. Slovesno smo ga zaključili na praznik Kristusa Kralja, to je v nedeljo, 20. 11. 2016. Papež Frančišek, ki je leto Božjega usmiljenja želel in razglasil, je hotel posebej poudariti, da je Bog usmiljen, da nam odpušča in nas ljubi kljub našim slabostim in grehom. Ko se tega zavedamo in v globini srca to začutimo, nas vse to nagiba, da smo tudi mi usmiljeni, razumemo, da smo si ljudje različni in vse sprejemamo z razumevanjem in ljubeznijo. Leto usmiljenja naj bi nas napravilo bolj občutljive za pomoči potrebne na duhovnem, duševnem in telesnem področju. Papež je postavil v ospredje duhovna in telesna dela usmiljenja. Človek naj bi bil čim bolj podoben »usmiljenem Samarijanu« iz evangelija.

To je bilo posebno sveto leto, različno od rednih jubilejnih let, ki se obhajajo ob prelomu stoletja ali tisočletja. Po zgledu iz stare zaveze se ob svetem letu odprejo sveta vrata v cerkvi sv. Petra v Rimu, da bi vsi, ki prestopijo prag svetih vrat, bili deležni posebnih Božjih milosti odpuščanja in Božje pomoči na poti spreobrnjenja. Za razliko pa je tokrat papež dovolil, da se sveta vrata odpirajo po vseh večjih cerkvah, stolnicah, katedralah in večjih božjepotnih cerkvah, da bi bilo čim več ljudi deležnih teh milosti in pomoči za odpuščanje ter na poti spreobrnjenja. Tako so bila v naši škofiji odprta sveta vrata v Kopru, na Sveti Gori in v Logu pri Vipavi. Vsem nam je bila dana priložnost, da se srečamo z Božjim usmiljenjem tudi ob svetih vratih.

V tem letu je 14 mladih prejelo zakrament sv. birme, 15 otrok pa je prvič prejelo Jezusa v srce pri svetem obhajilu. Celotna župnija se je veselila tudi srebrnomašnega jubileja g. Nika Rupnika.

Odrasli bralci v župniji pridno sodelujejo in sooblikujejo bogoslužja. V svetih časih pa so nedeljska in praznična bogoslužja obogatena z uvodi, za katere poskrbijo člani Župnijskega pastoralnega sveta. Tudi v preteklem letu je ob četrtkih po sveti maši molitvena skupina zvesto vztrajala v zbiranju pri molitvi. Članice skupine skrbijo tudi za molitev rožnega venca pred mašo.

Nekaj mladih se je preko leta redno srečevalo na mladinskih srečanjih. Kot doslej smo se družili ob

praznikih, pri nedeljskih mašah in raznih pobožnostih – šmarnice in križev pot.

Za najstarejše župljane je bilo tudi letos organizirano srečanje s sveto mašo in prijateljskim druženjem. Za postrežbo in prijetno druženje se še posebej potrudijo članice in člani Župnijske Karitas. Kot župnija smo na začetku avgusta poromali na Sveto Goro, konec meseca pa na Sv. Višarje.

Ob koncu leta smo kot že mnogo let doslej sodelovali na Trikraljevski akciji. V primeru lepega vremena se 26. 12. blagoslovi konje, kar je tudi že postalo tradicija.

Poseben milostni dogodek za našo župnijo je bil prihod kipa Marije Romarice iz Fatime. K nam je prišla v torek, 12. julija, opoldne, ko smo kip slovesno sprejeli. Ves popoldan in večer smo imeli možnost molitve in premišljevanja ob njem. Zvečer smo obhajali sveto mašo in Marijo počastili s procesijo. Naslednje jutro smo se z jutranjo sveto mašo poslovili od kipa, ki je pot nadaljeval naprej po naši dekaniji.

Zahvala vsem župnijskim sodelavcem ter mnogim drugim, ki »na skrivnem« z molitvijo in dobrimi mislimi podpirajo vse delo ter kličejo na vse blagoslova.

Ob vsem duhovnem prizadevanju za rast božjega kraljestva v naši srcih, v naših družinah in župniji je potrebno poskrbeti tudi za materialne potrebe cerkev in župnišča. Poleg rednega dela smo končno temeljito popravili streho na cerkvi, žal ne popolnoma uspešno. Zaključena je obnova križevega pota, uredili smo župnijsko pisarno, v načrtu sta še dve omari za zakristijo, za duhovniška in strežniška oblačila. Do spomladi naj bi se dogovorili glede osvetlitve prenovljenega križevega pota in ga tudi namestili v ladjo cerkve. Za vsa ta dela so zagotovljena sredstva. Hvala vsem za darežljivost in vso pomoč pri gospodarskih zadevah naše župnije.

O delu številnih drugih skupin so nekaj vrstic zapisali kar sami voditelji ali udeleženci.

V preteklem letu smo pri Veri in luči odkrivali, na kakšne načine nas Bog kliče in kako mu lahko v

skupnosti odgovarjamo. Iz meseca v mesec smo z roko v roki odkrivali pomembne vrednote Vere in luči, kot so verska skupnost, molitev in prijateljstvo. Odkrivali smo, kako lahko kljub različnosti, mladi ali stari, bogati ali revni, žalostni ali veseli, skupaj gradimo skupnost in se dopolnjujemo. Decembra nas je obiskal sveti Miklavž, ki nas je prijetno obdaril. Kmalu je prišel mesec februar in z njim svečnica, ki je za našo skupino poseben praznik. Obiskali smo godoviško župnijo in se s sodelovanjem pri sveti maši predstavili Godovičanom. Vsi odzivi z njihove strani so bili zelo pozitivni in večina je bila vesela, da nas je spoznala. Lučarsko leto smo zaključili z junijskim srečanjem na Gradišču pri Vipavi, kjer bivata družini, ki se redno udeležujeta naših srečanj. S sveto mašo, s piknikom in seveda ob zvoku harmonike smo zakorakali v počitnice. Nekateri smo se poleti udeležili še duhovno-počitniških tednov Vere in luči ter napolnili baterije za nove izzive, ki nas čakajo v prihodnjem letu.

Saša Žgavec

V preteklem pastoralnem letu je Otroški pevski zbor Župnije Črni Vrh kot že mnogo let doslej združeval otroke, ki radi prepevajo in s tem tudi prispevajo k lepšim bogoslužjem v domači župniji. S petjem so sodelovali pri maši ob svetem Miklavžu, v božičnem in postnem času ter pri prvem svetem obhajilu, predstavili pa so se tudi na krajevni reviji ter na dekanijskem srečanju otroških in mladinskih pevskih zborov v Idriji. Trenutno v zboru prepeva 16 pevcev.

Polona Rudolf Žigon

Leto je naokoli in s tem tudi moje prvo leto, odkar sem prevzel vodenje ministrantov v naši župniji. Z odgovornim delom naših ministrantov sem zelo zadovoljen. Med seboj si znajo pomagati, delajo kot eno. Ko smo imeli prvo srečanje, sva z gospodom župnikom izpostavila, da morajo biti med seboj dobri prijatelji, ki se zavedajo, da z ministriranjem kažejo dober zgled ostalim mladim. Kot vsako leto smo se tudi letos udeležili dekanijskega

foto: Anka Poženel

srečanja ministrantov v Zavrnatcu. Naši ministranti so dobro tekmovali, še posebej v teoretičnem znanju, kjer so premagali vso konkurenco. Tudi v drugih disciplinah (nogomet ...) so bili uspešni, ampak vseeno ni zadostovalo, da bi v našo župnijo prinesli pokal. Za razliko od naše župnije v drugih župnijah ministrirajo tudi dekleta. Pri nas zaradi dobrega števila novih in starejših ministrantov, ki še vedno zvesto vztrajajo pri svojem delu, še ni potrebe, da bi vključevali dekleta. Da smo se z novimi ministranti boljše spoznali, smo letos organizirali tudi piknik, na katerem smo se dogovorili določene stvari glede strežbe pri sv. maši. Z gospodom župnikom sva se tudi dogovorila, da našim pridnim ministrantom polepšava ministrantska oblačila, ki jih boste lahko kmalu videli pri sv. mašah.

Andraž Kavčič

Zakonska skupina se je redno družila na skupnih srečanjih tudi to leto. Čeprav se vse več članov seli med "abrahamovce", nam volje ne zmanjka. Kot vsako leto smo tudi letos sooblikovali bogoslužja

med cerkvenim letom. Za novo leto smo se zbrali pri "Metki", se poveselili in zaplesali. Letos smo na spletni strani župnije prvič objavili križev pot, ki ga vsako leto pripravimo zakonci črnovrške župnije. Udeležili smo se tudi dobrodelnega koncerta Karitas v spodnji Idriji. Zahvaljujemo se našemu gospodu Srečku, ki vedno najde čas za nas in nas duhovno vodi.

Dušan Žgavec

Mladinski zbor je v preteklem letu sestavljalo okoli 20 mladih od 12. do 17. leta. Zbor se je udeležil dekanijske revije v Idriji in krajevne revije Naj pesmi srca nam vedre. V decembru smo nastopili tudi na zelo dobro obiskanem prižigu novoletnih lučk na vaškem trgu, kjer smo z božičnimi melodijami popestrili program. Poleti smo bili povabljeni v Podkraj, kjer smo s petjem polepšali dan mladoporočencema. Program, ki ga izvajamo, je vedno bolj pester, saj se učimo od ritmično-duhovnih do modernejših zabavnih skladb, ki jih zborovsko obarvamo. Zbor sva vodili Andreja Kavčič in Neža Rudolf.

Neža Rudolf

ZDAJ GRE ZARES!

To je bilo geslo letošnjega oratorija, ki je potekal od 16. do 21. avgusta. Letošnji oratorij je temeljil na zgodbi vsem dobro poznanega Ostržka, ki nas je skozi zgodbo svojega življenja učil o družini, znanju, delavnosti, resnici in odgovornosti. Teden je bil poln veselja, razgibanih dejavnosti, pesmi, igre in seveda krščanskega življenja. Letos se je na oratorij prijavilo največ udeležencev v vseh letih oratorija v Črnem Vrhu. In veste, kaj nas je ob vsem tem najbolj skrbelo? Kam bomo dali toliko otrok, če bo dež :). Pa se je tako kot vsako leto vse uredilo, saj je naš gospod župnik naročil lepo vreme za cel teden. Se nam je pa vseeno vsak dan pojavil zabaven zaplet. Pri kosilu so morali tisti, ki so bili zadnji na vrsti, vedno jesti s plastično žlico ali vilicami, ker je navadnih zmanjkalo :).

Barbara Rupnik

Lanske jaslice smo postavili v sodelovanju z

društvom klekljaric Črni Vrh-Godovič. Naredili smo podeželsko vasico, odeto v belo snežno odejo. Jeseni je veliko dela, ko pa zapade sneg, je kar naenkrat vse postorjeno. Vzamemo si več časa za družino, krepimo medsebojne odnose, v nas se prebudi otrok. Klekljarice so se zelo potrudile, kajti vsa okna hiš so okrasile s čipkami. Sodelovali pa smo tudi na razstavah na Sveti Gori in v Vipavskem Križu.

Jernej Zajec

Častitljiva sestra Rebeka že tretje leto vodi skupino za žene. S svojim darom in talentom nas razveseljuje. Dela, ljubi in živi božjo besedo in jo podarja naprej vsem, ki si jo želimo slišati. V zadnjem času je zelo iskana predavateljica po celi Sloveniji, pripravlja tudi duhovno obnovo za odrasle. Ob njenem osebnem prazniku ji želimo še veliko božjega blagoslova in zdravja.

Skupina za žene

V okviru župnije je dejavna tudi organizacija KARITAS. Letošnje leto je bilo leto Božjega usmiljenja in prav usmiljenje je vodilo našega delovanja. Vsak dan se kažejo nove potrebe po pomoči in, če je le mogoče, se odzovemo in s tem skušamo rešiti vsaj trenutno stisko družin, starejših in osamljenih.

Tudi letos smo nadaljevali z obiskovanjem in obdarovanjem za praznike (božič, novo leto) vseh, ki so starejši od 80 let, bolnikov in tistih, ki živijo v domovih za ostarele. Enkrat letno organiziramo tudi srečanje zanje in letos je bil odziv zelo dober. V tednu KARITAS se udeležimo vseslovenskega karitativnega romanja v Ponikvo, v Celju pa si ogledamo generalko prireditve Klic dobre.

Vedno več je ljudi, ki se znajdejo v stiski zaradi spleta različnih okoliščin (bolezen, izguba službe, nesreča) in oni še kako potrebujejo, če drugega ne, vsaj spodbudno besedo, in to lahko z malo dobre volje in občutkom do sočloveka da prav vsak kristjan. Trenutno skupina šteje 10 članov.

zato medse vabimo vse, ki v sebi čutijo željo po dobrodelnosti.

Majda Bajec

Leto 2016 je bilo za dramsko skupino delovno in brez pomislekov lahko rečem, da tudi zelo uspešno. Marca smo z igro ob materinskem dnevu razveselili starše in jim kot vsako leto doslej tako želeli izraziti hvaležnost za njihovo brezmejno skrb in trud. Konec maja smo, ne da bi vedeli, kakšno navdušenje bomo sprožili, začeli pripravljati priredbo Ostržka, ki smo jo po delčkih premierno odigrali preko letošnjega oratorija. Z Valentino sva že tako odlično napisan scenarij (ki ga dobimo skupaj z ostalimi navodili in priporočili od Oratorija Slovenije) skupaj z originalnimi idejami otrok pretvorili v zanimivo, dinamično in predvsem otrokom zabavno igro. Pohvale so letele z vseh strani in tako smo se odločili, da celo igro odigramo v dvorani KUD Sloga še za vse, ki bi si jo želeli ogledati v celoti. Ob tej priložnosti smo tudi zbirali prostovoljne prispevke za Jakoba Šemrla in tako pokazali, da znamo tudi delovati po vrednotah, o katerih se pogovarjamo na oratoriju. Kot pravijo, dober glas seže v deveto glas in prejeli smo še povabilo, da skrajšano verzijo Ostržka odigramo na regijskem tekmovanju Mladi in gore na OŠ Črni Vrh.

Leto je bilo hitro naokoli in kot zadnje smo se predstavili otrokom, ki so v dvorani KUD Sloga nestršno pričakovali Miklavža, ter vsem lučkarjem pri skupini Vera in luč. Z igrami senc in z vključevanjem občinstva v samo predstavo smo jim to čakanje, upam, vsaj malo olajšali.

Ob tej priložnosti bi tako pohvalila vse naše nadobudne igralce, ki so v letošnjem letu resnično pokazali svoje talente in se razvijali v vedno boljše igralce. Vesela sem, da so ob uspehih in pohvalah, ki smo jih poželi, dobili dokaz, kaj vse zmorejo, in novo željo po svežih ter zahtevnejših igrah.

Manca Rudolf

Letošnja srečanja pritrkovalcev so, kot vsa leta do zdaj, potekala ob sobotah ob osmi uri. Ker so bili

že »stari«, naučeni in izkušeni pritrkovalci, smo imeli vaje bolj poredko, le toliko, da smo osvežili spomin. Letos smo poleg pritrkovanja ob cerkvenih praznikih in med procesijo pritrkovali tudi ob prihodu fatimske Marije.

Terezija Rupnik

Andrej Žigon

Imamo novo lepo veliko rdeče vozilo

Leto 2016 smo gasilci v Prostovoljnem gasilskem društvu Črni Vrh preživeli zelo delovno, saj smo imeli redne gasilske vaje tako mladine kot operative, posredovali smo na intervencijah, pripravili tradicionalno veselico, se udeležili strokovne ekskurzije. Poleg vsega tega pa smo se spoznavali še z našim novim gasilskim vozilom GVC 16/25, ki smo ga pridobili ob lanskem praznovanju 120-letnice društva. Vozilo je znamke MAN TGM 13.280 4X4 BL FW, izdelano pa je bilo leta 2009. V Črni Vrh smo ga pripeljali konec februarja, ravno na dan našega občnega zbora, slovesno pa smo ga blagoslovili in predstavili krajanom v maju na Florjanovi maši. Odgovornost za vozilo je prevzel naš član in šofer Peter Lampe, ki skrbi, da je naša nova pridobitev vedno brezhibna in pripravljena za izvoz.

Kabina vozila je podaljšana, kar omogoča prevoz večje posadke. V kabini so nameščeni izolirni dihalni aparati, ki si jih lahko operativni gasilci nadenejo kar med vožnjo na intervencijo in tako na mesto nesreče prispejo v polni opremljeni, kar je zelo pomembno, saj lahko v prvih minutah in s hitrim reševanjem rešimo največ. Dolžina vozila je dobrih 8 metrov, njegova teža pa je 15 ton, vgrajen ima Euro 4 motor s 6 cilindri in 206 kW moči ter navorom 1100 Nm (1200 rpm). Ima klasični 8-stopenjski menjalnik z odgonom za vodno črpalko, kardanski prenos moči je na vsa kolesa z možnostjo ločenih blokad vseh diferencialov.

Nadgradnja vozila je tipizirana kot GVC 16/25. Večji del zavzema cisterna, ki meri 2700 litrov. Ima

foto: Nika Škvarč

visokotlačno črpalko Iveco, ki je gnana prek odgona s pretokom 1600 l/min, ter visokotlačni navijak in avtomatski medmešalec za gašenje s peno, ki se vse pogosteje uporablja za gašenje požarov. Pripravljeno penilo se meša z vodo in tako dobimo gasilno peno. Z različno koncentracijo penila dobimo dve vrsti gasilnih pen, in sicer srednjo težko in težko. Gašenje s srednje težko peno je učinkovitejše pri notranjih požarih. Ker pena ostane na mestu in ne odteče, s tem zmanjšamo porabo vode, kar je pri gašenju zelo pomembno, ohranjamo učinek hlajenja na požarišču, preprečimo dostop svežega zraka za gorenje in predvsem preprečimo poplavo v prostoru ter s tem dodatne škode. S težko peno gasimo naftne derivate ter goreča olja, ker je težka pena redkejša, plava na goreči tekočini, še vedno pa vsebuje veliko vode in s tem obdrži učinek ohlajanja. Črpalka nam omogoča tudi zajem vode iz zajetja. Poleg je še osnovna oprema za gašenje in reševanje, oprema za vravno tehniko, elektro agregat, elektro črpalke, prva pomoč za oskrbo poškodovanih, izpihovalniki, dihalni aparati, lestve, vse za razsvetlavo.

Novo vozilo pa na intervencijah ne posreduje samo od sebe, ampak so potrebni tudi gasilci, ki svoje vozilo dobro poznajo, vedo, kje v vozilu je nameščena določena oprema, in znajo svojo pridobitev kar najbolje uporabiti v korist sokrajanov. Prav zato smo imeli več vaj, na katerih smo podrobneje spoznali opremo, ki je v našem društvu do sedaj nismo imeli.

V gasilskem smislu je vozilo s posadko 6+1

namenjeno za gašenje začetnih požarov, kot so požari noveletnih jelk, kuhinj, dnevnih sob ..., oziroma prvim posredovalcem na intervenciji. V praksi se je tako opremljeno vozilo izkazalo kot zelo vsestransko učinkovito.

Naj vam zaželim lepe praznike in še ... naj noveletne jelke zažarijo in ne zagorijo.

Blažka Benčina

Leto, polno novih izkušenj

Društvo klekljaric Črni Vrh-Godovič smo bile v letu 2016 prisotne pri več projektih. Letos je celotno slovensko klekljarsko sceno zaznamoval 17. svetovni klekljarski kongres OIDFA, ki je potekal v Ljubljani v juniju ter v začetku meseca julija. Naš glavni cilj je bil v tem času pripraviti lastno razstavo v domačem kraju, ki smo jo poimenovala Klekljan cvet, v svetlobo ujet. Na inovativen način smo klekljane cvetove vstavile na unikatna samostoječa svetila.

Nekaj naših klekljaric je sodelovalo tudi pri projektu Bela golobica na valovih alfa, s katerim se je Idrija oziroma idrijska čipka ravno tako predstavila na svetovnem čipkarskem kongresu v Ljubljani. Idejna snovalka inštalacije je bila Eva Petrič, mednarodno priznana multimedijška umetnica. Skupaj s klekljaricami iz ostalih društev idrijske čipke smo sklekljale dve veliki krili, ki ponazarjata krila bele golobice. Čipka bo razstavljena na več lokacijah – tudi v tujini, kasneje pa bo zaljubljenecem krasila poročno dvorano na idrijskem gradu.

V Ljubljani se je 23. junija na Stritarjevi ulici in na Prešernovem trgu odvijal mega klekljarski dogodek – množično klekljanje na prostem. Okoli 1000 klekljaric iz Slovenije in tujine je ob zvokih Godbenega društva rudarjev Idrija prišlo na prizorišča v ljubljanskem mestnem središču in nato na prostem klekljalo nekaj ur. Dogodka smo se udeležile tudi klekljarice našega društva, izkušnja nam bo ostala v lepem spominu. Naslednji dan je na Gospodarskem razstavišču potekal tudi Čipkasti

Jubilejnih 70 let delovanja LD Javornik

foto: Blažka Benčina

modni spektakel – modna revija, na kateri se je predstavilo 14 uveljavljenih slovenskih modnih kreatorjev z večernimi kreacijami, okrašenimi z ročno klekljano čipko. Naše društvo je sodelovalo z oblikovalko Majo Štamol, za katero smo izdelale približno 80 zlatih rožic, ki so krasile dve večerni obleki. Eno izmed njih je kasneje na izboru Femme fatale 2016 nosila tudi igralka Ana Dolinar, ki jo bolje poznamo pod imenom Eli v Eni žlahtni štoriji.

V sklopu 35. festivala idrijske čipke v Idriji smo sodelovale tudi z mestnim muzejem. Pripravil je kakovostno razstavo čipk »Dame in čipke. Prizori iz življenja meščanske Idrije 1860–1918: razstava ob 140-letnici Čipkarske šole Idrija«. Sklekljale smo več čipk po vzorcih iz začetka 20. stoletja. Nekaj naših članic se je udeležilo tudi tekmovanja v klekljanju za odrasle. Dosegle so zavidljive rezultate, za kar jim iskreno čestitamo! Letos je bilo resnično veliko možnosti za sodelovanje pri večjih projektih, ki so se dotaknili širše publike. Hvaležne smo za vsa nova znanja in izkušnje.

Letošnje leto je lovška družina Javornik praznovala 70-letnico svojega delovanja. Tako kot vsako leto, so lovci tudi letos organizirali Hubertovo mašo v Kanjem Dolu, ki je bila še posebej slovesna. Na praznovanje 70-letnice so povabili tudi člane iz sosednjih lovskih družin ter vse vaščane.

Mašo je vodil črnovrški župnik Srečko Vončina, za prelepo petje pa je poskrbel MoPZ Pobje. Glavni govornik je bil lovec Franc Černigoj, ki je s temi besedami nagovoril zbrane: »Pri Košparju smo. V Kanjem Dolu. Kanji Dol – od kod to nenavadno ime? Od gospoda Nika Rupnika, ki je doma iz te hiše in je župnik v župniji Grahovo ob Bači, sem izvedel, da so košpe posebne lesene cokle, ki so jih izdelovali tudi pri Košparju, saj je bil njegov stari oče mizar, in čisto mogoče je, da ime domačije izhaja od tod.« Predstavil je še zgodovino Kanjega Dola in se zahvalil sestri Rebeki, ki je velikodušno odstopila svoje prostore za izvedbo maše. Po maši je vse zbrane pričakal srnjakov golaž in pecivo, ki so ga spekle pridne lovske gospodinje. Vsak, ki se je udeležil maše, je ob zaključku dneva prejel še spominsko značko.

Sami začetki lovske družine segajo v davno leto 1945, ko so se nekateri krajanje zbrali skupaj in

foto: Arhiv LD Javornik

organizirali skupne love. Leta 1946 pa so društvo tudi uradno registrirali. Na začetku so bili lovci razdeljeni v tri skupine, in sicer v LD Črni Vrh, LD Godovič in LD Hotedršica. Kasneje pa sta se LD Črni Vrh in Godovič združili v eno lovsko družino. LD Črni Vrh se je leta 1958 preimenoval v LD Javornik in pod tem imenom deluje še danes. Po dolgih 40 letih je lovcem uspelo zgraditi tudi svoj lovski dom. 1. septembra 1986 so ga slavnostno otvorili in predali v uporabo. Dom služi druženju, svoje prostore pa nudi tudi lokalnim društvom in vaščanom, ki potrebujejo prostor za organizacijo dogodkov. (Vir: Franc, Černigoj (ur.). LD Javornik – njena podoba, kot se je izrisala skozi dejstva in spomine. LD Javornik, Črni Vrh nad Idrijo, 1996.)

Valentina Tominec

Zima je čas za branje, pridite v knjižnico!

V črnovrški knjižnici nadaljujete tradicijo dobrega sodelovanja in obiska. Mineva peto leto, odkar se je knjižnica odprla za javnost, in sedaj že z gotovostjo lahko rečemo, da se je glede na ostale naše enote nadpovprečen obisk nekako ustalil, čeprav število vpisanih članov počasi, a še vedno vztrajno narašča. Ravno tako narašča število novih knjig, kar pa za knjižnico poleg veselja predstavlja tudi velik problem, saj knjig enostavno ni več kam postavljati in pospravljati. K sreči smo ravno v zadnjih decembrskih dneh v knjižnico dobili novo pridobitev – par novih regalov s policami, ki bodo vsaj zaenkrat poskrbeli za večjo urejenost in preglednost gradiva. Kar se pa tiče same širitve knjižnice, ostajamo na istem – kljub velikemu prizadevanju direktorice mag. Milanke Trušnovec, da bi dokupili še dodatne (kletne) prostore Pagonove stavbe in tako razširili prostore našega delovanja, se še vedno »stiskamo« na naših 60 kvadratnih metrih.

V jesenskih mesecih so se spet pričele ure pravljič, ki jih izvajamo približno enkrat mesečno in so še vedno zelo dobro obiskane. V novembru je Mestna

knjižnica in čitalnica Idrija črnovrške otroke počastila s predstavo gledališča KU–KUC z naslovom Vsi otroci sveta. Predstava je bila z navdušenjem sprejeta, saj je na zelo zanimiv način prikazala medkulturne razlike med otroki z vsega sveta.

Še en projekt, ki smo ga konec novembra zelo uspešno zaključili, je Primorci beremo. Letos smo s Primorci brali že deseto leto in tudi tokrat ste črnovrške bralke s prebranimi knjigami in sodelovanjem (20 vas je bilo) močno pripomogle k temu, da je Mestna knjižnica in čitalnica Idrija s skupaj 109 sodelujočimi pristala zelo visoko na lestvici prebranih knjig in sodelujočih v projektu glede na ostale primorske knjižnice. Projekt smo uradno zaključili 30. 11. 2016, in sicer s prireditvijo oziroma večerom, kjer smo gostili slovenskega pisatelja, prevajalca in stand-up komika Boštjana Gorenca Pižamo, ki je tudi dobitnik letošnje nagrade za najboljšo knjigo Slovenskega knjižnega sejma. To je knjiga SLOLvenski klasiki, ki so jo v dar dobili tudi vsi naši pridni bralci, ki so uspešno zaključili projekt Primorci beremo. Dogodka se je udeležilo veliko ljudi in je še par dni močno odmeval v idrijskem medijskem prostoru.

Ben Aaronovitch je zapisal: »Pozimi se ona ovije okoli dobre knjige in odsanja mraz proč ...« V teh dolgih in mrzlih zimskih večerih ni boljšega kot v roke vzeti dobro knjigo in odpotovati v nek drug

foto: Arhiv knjižnice

svet. Saj veste, kje dobite dobro knjigo, kajne? Lepo vabljeni k nam.

Florjan Lampe

Za nami je pestro leto

Tudi v letošnjem letu smo bili v društvu zelo aktivni. Igrali smo košarko, nogomet, tekli na špičasti vrh, plesali z Abrahamom, v Postojni postavljali mlaj, sekali v Gornji Radgoni, snemali in gledali filme, pridelovali lan, izdelovali izdelke iz njega in se ob vsem tem tudi veselili. Za nami je res pestro leto. Verjetno sem to začutil zato, ker sem prevzel predsedniško funkcijo in sem hočeš nočeš moral biti zraven. Seveda mi za to ni niti malo žal. Zahvaljujem se vsem posameznim organizatorjem, članom in našemu tajniku Joštu Rupniku za ves vložen trud. Ponosen sem, da sem lahko zraven.

Ko smo pred več kot desetimi leti oblikovali idejo o poslanstvu našega društva, smo si želeli, da bi društvo združevalo čim več skupin, ki bi samostojno skrbale za trajnostni razvoj kraja. Ko danes pogledam naš letošnji izkupiček, vidim, da so se nam želje uresničile, da prav delamo in da smo na pravi poti. Seveda se zgodi, da je potrebo kdaj obrniti in kakšno zadevo popraviti. Zavedati se moramo, da je v vse aktivnosti potrebno vložiti veliko prostega časa, ki ne more biti plačan, včasih pa darovati tudi lastna sredstva enostavno zato, ker veš, da bo narejeno za skupno dobro. Ravno pri tem se večkrat vprašam, kako na vse to gledajo naši izvoljeni na občini, ko nam določajo sredstva in odločajo, kaj nam pripada in kaj ne. Prepričan sem, da v naših društvih (ne samo v TRMI) ni noben evro vržen stran.

V prihodnjem letu bomo poleg vseh prej naštetih aktivnosti pomagali tudi pri izvedbi srečanja oglarjev iz cele Slovenije, ki bo v Idrijskem Logu pri Leskuc in katerega pobudnik je Vojko Velikonja. Uredili bomo tudi območje STORŽIC (sredniška lokev). V sodelovanju s KS Črni Vrh smo na Občino Idrija

foto: Lovrenc Habe

že posredovali pobudi za preureditev plesteniške mlekarne v čakalnico in ekološki otok ter za ureditev prepusta malo naprej. V sodelovanju s Partymakersi pa bomo poskušali oživeti sredniško mlekarno. Upam, da nam bo uspelo še eno takšno leto, potem bomo pa videli, kako naprej.

Katarina Rudolf

Prvo mesto letos v rokah ekipe OE Tolmin

Zavod za gozdove Slovenije je tudi letos organiziral 18. državno sekaško tekmovanje, ki je potekalo v Gornji Radgoni. Letos se je tekmovanja udeležilo kar 16 ekip iz celotne Slovenije. Ekipa se na državno tekmovanje lahko uvrstijo šele po

foto: Vesna Florjančič

predhodnih območnih tekmovanjih, na katerih je sodelovala tudi ekipa OE Tolmin, ki je letošnje leto krepko pometla s konkurenco. Da so vsako leto spretnejši in boljši, so letos dokazali tudi v Gornji Radgoni. Med seboj se je letos v sedmih disciplinah pomerilo 44 moških in 4 ženske sekačice. Ekipa OE Tolmin je s skupnimi močmi slavila prvo mesto. Med posameznimi tekmovalci sta letos prvi dve mesti zasedela člana tolminske ekipe, in sicer Tadej Rupnik prvo in Niko Rupnik drugo mesto. Za dodatno veselje je v posebni disciplini nakladanje lesa in sestavljanje piramide poskrbel še Godovičan Bojan Rupnik, ki si je prigaral prvo mesto. Tekmovalci se ob tej priložnosti zahvaljujejo vsem navijačem in sponzorjem.

Uroš Rupnik

Več odgovornosti na mlajšem rodu

Leto 2016 je bilo za ekipo Fatamorgane zelo pestro. Naj začnemo kar z verjetno najpomembnejšim dogodkom, kongresom kluba, na katerem se vsakoletno pregleda delovanje kluba v preteklem obdobju in se kuje načrte za naprej. Točka večera so bile vsekakor volitve upravnih in izvršnih organov kluba. Člani z volilno pravico so se odločili tudi uradno več odgovornosti prenesti na mlajši rod in tako sta bila na najvidnejši funkciji predsednika in podpredsednika kluba izvoljena Matic Jereb in Matic Rudolf. Sklep je bil soglasen in novo vodstvo je obljubilo, da bo klub vodilo naprej z enakim zanosom kot predhodni.

Prvi izziv je bil že turnir vasi, ki je zopet potrdil, da se na Črnovrški planoti igra zares odličen nogomet. Izenačeni boji, drama, lepo vreme in lepo vzdušje je pokazalo ves čar te igre, ki ji na planoti že nekaj časa vlada Mačji kot, ki z mešanico izkušenosti in mladosti vedno znova užene vse v kozji rog.

Kmalu je sledil nočni turnir, ki je bil verjetno eden močnejših v našem kraju, saj se je dogodka udeležilo kar nekaj izjemnih ekip in posameznikov. To dokazujejo tudi rezultati v četrtfinalu, kjer so se

foto: Arhiv NK Fatamorgana

kar trije od štirih končali z neodločenim rezultatom in je polfinalista odločilo streljanje kazenskih strellov. V tej fazi se je moralo posloviti najbolj zvezdniško ime turnirja, Alen Fetič, tudi članski reprezentant, ki je moral priznati premoč ekipe Soda liha, ki je na koncu tudi dvignila pokal za prvo mesto.

Letos smo gostovali na nekoliko manj turnirjih, zato je tudi izplen nekoliko slabši. Veterani smo bili na treh in mlajši na šestih dogodkih, kar je vitrino oplemenitilo za dve tretji mesti, in sicer v Polhovem Gradcu ter v Dobravljah. Odigrana je bila tudi zimska liga v Idriji, kjer smo prikazali nekaj zares odličnih iger, a na koncu je zmanjkalo konstantnosti za kaj več kot četrto mesto. Več uspeha je bilo v ligi Rovte, kjer smo šele po hudem boju za pičlo točko izgubili končno zmago. Trenutno se potimo na ligi v Dobravljah, kjer je konkurenca res izjemna in s tem tudi izzivi.

Treba je izpostaviti še posameznike, ki nastopajo tudi za vrhniški klub Zavas v prvi slovenski futsal ligi. Matic Jereb in Matic Rudolf sta člana prve četvorke in zaupanje upravičujeta z odličnimi igrami. Jereb je bil tudi izbran za igralca kroga. V mlajši selekciji pa nastopa Štefan Pivk, ki je tudi prejel priznanje z vpoklicem na zbor mlade reprezentance.

Kot vedno gre zahvala vsem, ki nam kakorkoli pomagajo pri uresničevanju naših ciljev in izvedbi dogodkov. Trudili se bomo še naprej, za Vas!

"Kateri film bomo pa ta mesec gledali?"

V Vitadomu, Domu za starejše Bor v Črnem Vrhu, smo z oktobrom pričeli z novo dejavnostjo. Vsako drugo sredo v mesecu stanovalcem olepšamo dan s kino dopoldnevom. Do sedaj smo si ogledali že dva stara slovenska filma, in sicer v mesecu oktobru film Tistega lepega dne, v mesecu novembru pa film Cvetje v jeseni.

Za izvedbo aktivnosti, ki je doprinesla k kvaliteti stanovalčevega dne, je potrebno veliko usklajenega dela v timu med zaposlenimi. Zaposleni se, takoj ko stanovalci končajo s skupinsko jutranjo telovadbo v večnamenskem prostoru, lotimo priprave prostora, ki se za tisto dopoldne iz večnamenske spremeni v kino dvorano – pripravimo stole, zatemnimo in ustrezno ozvočimo prostor ter pripravimo platno. Z mesecem novembrom so postali naši filmski dopoldnevi še kvalitetnejši. Dobili smo namreč večje platno in kvalitetno zatemnitev za okna, kar nam je v veliko veselje in nam daje še večji zagon za delo naprej.

Ko je prostor pripravljen, nas običajno pred vhomom že pričakujejo prvi stanovalci, ki čakajo, da bodo lahko vstopili in si izbrali svoj sedež za ogled filma. Večnamenski prostor je vedno zapolnjen do zadnjega kotička. Zaposleni k ogledu filma povabimo in pospremimo tudi stanovalce iz negovalnega oddelka in varovanih oddelkov, ki sami ne morejo priti, in prav vsi z veliko pozornostjo spremljajo film. Ko ugasnejo luči, vse potihne in z nestrpnostjo pričakujejo začetek filma. Naš kuhar Jože pred začetkom filma postreže s kokicami, da je vzdušje med ogledom še bolj pristno filmsko.

Tisti dan prav vsi živimo z vsebino filma, ki je takrat na sporedu. Marsikomu se ob gledanju filma orosijo oči, razvedri obraz. Med samim spremljanjem filma se vzpostavi prijetno vzdušje, ki omogoča tudi boljšo interakcijo med stanovalci – več je očesnega

foto: Arhiv Doma za starejše Bor

kontakta, mimike obraza in fizičnega stika z drugimi stanovalci. Ob koncu filma opazamo, da stanovalci intenzivneje izražajo čustva, izkušnje, mnenje, več komunicirajo in se na splošno bolje odzivajo in lažje vzpostavljajo odnose.

V stanovalcih oživijo spomini na lepa in težka obdobja v njihovih življenjih. Stanovalka mi je zaupala, da se je ob ogledu filma Tistega lepega dne spomnila tudi težkih vojnih časov in vojakov, ki so zavzeli naša ozemlja. Ob ogledu filma Cvetje v jeseni mi je veliko stanovalcev ponosno povedalo, da so film gledali že večkrat in da ga je bilo vseeno spet zelo lepo videti, saj se marsikatera podrobnost v filmu že pozabi in jo je lepo zopet obuditi. Prav tako jim je bila prijetna tudi glasba, ki spremlja film.

Ob koncu filma je lepo opazovati, kako stanovalci kramljajo med seboj, prav vsak je po odhodu iz "kino dvorane" bogatejši, poln vtisov. Bogatejši pa smo tudi mi, zaposleni, ko vidimo zadovoljne obraze stanovalcev in slišimo, kako med seboj delijo vtise o filmu.

Adrijana Lampe Mikuž

Zakulisje Društva prijateljev mladine Črni Vrh

Ste že kdaj razmišljali, kaj vse se dogaja v zakulisju Društva prijateljev mladine Črni Vrh? No, jaz vam zaupam kakšno podrobnost. Psssst!

Po posebnih angelskih poslancih pridejo navodila od samega svetega Miklavža do naše pridne Andrejke, gonilne sile našega društva, ki skupaj z ostalimi člani zelo gospodarno ravna s finančnimi sredstvi, pridobljenimi od donatorjev, in materialnimi dobrinami, ki jih priskrbijo in podarijo mnogi posamezniki. Seveda ne smem pozabiti omeniti pridnih rok mnogih angelskih poslancev na Zemlji, ki na skritem živajo, pletejo in varčujejo za to, da bi razveselili mlade očke.

Miklavž zelo spodbuja vse tiste, ki priskočijo na pomoč pri izpeljavi kolesarjenja družin. Usmeri nas k dobrim sponzorjem, pri katerih se dogovorimo za pomoč, darilca, prigrizke. Te veze izkoristimo tudi pri izpeljavi delavnic decembra in v tednu otroka. Miklavž nam priskrbi veze tudi na ZPM Idrija in pri samem Dedku Mrazu.

Najbrž ste že videli koga nabirati jesenske plodove, doma pripravljati pripomočke za delavnice, brskati po internetu za idejami in naročati material, ali pa koga, ki je divjal po cesti, da bi pravočasno dostavil blago, koga, ki je nenormalno veliko časa šival, štrikal, pripravljaj večje količine prigrizkov, telefonaril in prosil in naročal in organiziral ... Ste videli koga, ki je v tehnično trgovino v Trebčah prinesel odpaden papir?

Da, to je zakulisje Društva prijateljev mladine Črni Vrh. To vem jaz. Kdo drug ve še kaj drugega. Vsekakor

pa ima omenjeno društvo še marsikatega skrivnega pomočnika, za katerega vesta samo Miklavž in on sam. Hvala njemu in vsem drugim pomočnikom, saj vam bo dobro delo zagotovo poplačano z mirnim spancem in notranjim zadovoljstvom.

Jaka Kenk

25 uspešnih let je za nami

Ko je pred petindvajsetimi leti deseterica dala svoj podpis za ustanovitev Mountain bike kluba Črni Vrh, si verjetno nihče med njimi, tudi pobudnik in idejni oče kluba Jože Kenk, ni predstavljal, kakšna prihodnost čaka klub. Mnogi so mu, predvsem v domačem okolju, prerokovali kratko dobo trajanja in ga primerjali z muho enodnevnico, kajti za Črni Vrh je bilo znano, da nobena stvar ne traja dolgo in kmalu propade. In ravno to negativno tradicijo je želelo vodstvo kluba prekiniti in tako samim krajanom kakor tudi širši slovenski javnosti dokazati, da lahko tudi v Črnem Vrhu z lokalnimi tekmovalci dosežejo uspehe tako na državnem kakor tudi na mednarodnem nivoju. Za klub so nastopali predvsem tekmovalci iz območja idrijske občine, v posameznih obdobjih pa tudi tekmovalci iz ostalih območij Slovenije, izjema sta Dolenjska in Prekmurje. V petindvajsetletnem obdobju je klub zamenjal številna komercialna imena, poimenovana po svojih sponzorjih (Scott, Iles, Merkur, Univega, Stop team, Lee Cougan, Hidria, Gensan, Orbea Geax, sportR.si). Z redkimi izjemami so bili sponzorji predvsem iz širšega slovenskega okolja, kajti lokalno gospodarstvo kljub poudarjeni družbeni odgovornosti ni bilo pripravljeno finančno pomagati klubu pri uresničitvi njegovih načrtov (delovanju UCI ekipe, nastopanju tekmovalcev na tekmah svetovnega pokala). V klubu so se zavedali, da do uspehov oziroma uresničitve ciljev ni bližnjic, ampak se je potrebno do njihove realizacije zelo potruditi. Če želiš zmagati, je potrebno imeti zmagovalno miselnost in vztrajati ter dati od sebe maksimum.

foto: Nevenka Čuk

foto: Frane Kranjec

ki ga zmored. In takih tekmovalcev je bilo v klubu kar nekaj, saj drugače ne bi v dosedanjem obdobju delovanja kluba na državnih prvenstvih osvojili 261 medalj, od tega 107 zlatih, 89 srebrnih in 65 bronastih. Bera medalj s svetovnih in evropskih prvenstev pa je tudi zavirljiva – tri zlate, dve srebrni in štiri bronaste medalje.

Uspešno je klub nastopal tudi v sezoni 2016. Na državnih prvenstvih so osvojili rekordnih 29 medalj, od tega 9 zlatih, 11 srebrnih in 9 bronastih. V slovenskem pokalu v krosu je MBK sportR.si v generalni razvrstitvi med posamezniki osvojil pet prvih mest – Alen Štucin (amaterji), Matjaž Budin (veterani I), Matevž Govekar (U17), Tine Terpin (U11) in Eva Terpin (U9w), pet drugih mest – Blaž Govekar (U19), Miha Klemenčič (U17), Daša Mlakar (U13w), Jure Rus (U13) in Rene Rupnik (U7), in pet tretjih mest – Aleš Boškin (elite), Robert Blaznik (veterani II), Matjaž Lozar (U17), Jakob Klemenčič (U15) in Nika Mikuž (U11w). V klubski razvrstitvi je črnovrški klub tako v razvrstitvi mlajših (kategorije od U7 do U17) kakor tudi starejših (kategorije od U19 do veteranov) osvojil tretje mesto, pred njim sta se uvrstila le kamniški Calcit in domžalska Energija. Poškodbe in neredno nastopanje nekaterih tekmovalcev so bili tudi v letošnji sezoni razlog, da se MBK sportR.si v pokalu mladih ni v klubski razvrstitvi uvrstil na drugo stopničko. Čeprav je bil po številu tekmovalcev šibkejši od prvouvrčenih dveh klubov, se je na zadnjih tekmah redno uvrščal

na drugo mesto, na dveh pa je zbral tudi največje število točk. V panogi enduro je Vid Peršak, doma iz Prevalj, ponovil svojo lansko pokalno lovoriko, med cestnimi kolesarji pa je v kategoriji veteranov B tako v razvrstitvi vzponov kakor tudi cestnih tekmovanj prepričljivo postal zmagovalac Dean Bratuš, doma iz Hotedršice.

Med uspehi v tujini je potrebno omeniti uspešen nastop črnovrških tekmovalcev na evropskem prvenstvu mladih v Štateggu pri Gradcu v Avstriji. V kategoriji U17 je Matjaž Lozar osvojil 8. mesto, Matevž Govekar 14. mesto in Miha Klemenčič 33. mesto med 147 uvrščenimi, v kategoriji U15 pa je Jakob Klemenčič osvojil 33. mesto med 117 uvrščenimi. Uspešen pa je bil tudi Vid Peršak, saj se je na dveh tekmah svetovne serije endura uvrstil med najboljšo peterico.

Za uspešno sezono je zaslužna poleg tekmovalcev predvsem trenerska ekipa (Matjaž Budin, ki je v klubu od meseca marca dalje redno zaposlen, Tadej Podgornik in Primož Štrancar) in seveda starši, svoje pa je dodalo tudi klubsko vodstvo s predsednikom Jožetom Kenkom na čelu.

V sezoni 2017 želi klub nadgraditi rezultate iz sezone 2016. V letu 2017 bo Črni Vrh ponovno tudi prizorišče državnega prvenstva v krosu, zato vse krajanke že sedaj vabimo, da pridete spodbujati domače tekmovalce.

Urška Čuk

Za ljubezen ni meja

V predbožičnem večeru sem se pogovarjala z družinico, ki živi na Črnovrškem, njihova srca pa so razpeta nekje med Slovenijo, Portugalsko in Brazilijo. Domačinka, »Areščeva« Marjetka, kot ji rečemo po domače, je ljubezen našla med študijem na Portugalskem.

Marjetka, videla si že nekaj sveta. Katere dežele si že vse videla?

Med študijem biologije v Ljubljani sem s prijatelji obiskala Novo Zelandijo in Avstralijo, po diplomi pa

sem se vpisala na Evropski magistrski študij uporabne ekologije. Šlo je za Erasmus program štirih univerz. Matična Univerza je bila v Franciji, bila pa sem tudi v Angliji, Nemčiji in na Portugalskem. Za namen magistrske naloge sem imela priložnost obiskati Ekvador, kjer sem na Galapagosu proučevala morske leve.

Victor in Marjetka sta se spoznala v Coimbri na Portugalskem, na eni od študentskih zabav. Victor, od kod pa ti prihajaš?

Prihajam s severa Brazilije. Brazilija je ogromna država, kjer živi okrog 200 milijonov prebivalcev. Razdeljena je na 27 zveznih držav (podobno kot ZDA). Jaz sem bil rojen v São Luisu, ki je prestolnica države Maranhão, odraščal pa sem v Belému, ki je prestolnica države Pará. Ko sem imel 18 let, sva šla z bratom na Portugalsko, saj se je tja preselila mama z mlajšo sestro, ker je dobila službo in s tem priložnost za boljše življenje. Brazilci smo zelo odprti za nove izzive. V Coimbri smo tako skupaj živeli približno osem let.

Po končanem študiju si, Marjetka, prišla domov. Nekaj časa sta imela zvezo na daljavo.

Marjetka: Ja, imela sva Skype odnos. Victor ga ne mara. Zato sva se trudila, da bi se čim bolj pogosto videvala. Jaz sem šla na Portugalsko, Victor je prišel sem, tudi za dlje časa.

Victor: Tega ne priporočam in ne bi imel energije iti še enkrat čez to.

Med pogovorom se je okrog nas ves čas sprehajal dvestletni Luka Valentin in nas zabaval s svojo igrivostjo in neposrednostjo.

Preden je prišel Luka v vajino življenje, sta se odločila za pomemben korak – sledila je pot v Brazilijo.

Marjetka: Victor je sicer spoznal Slovenijo, a si je zelo želel iti nazaj v Brazilijo, ker jo je pogrešal.

Victor: Težko je pojasniti, kaj je bilo to, kar sem pogrešal. Tam živi moj oče, želel sem ga videti, obnoviti odnos z njim, želel sem videti tudi prijatelje. Pred odhodom v Brazilijo sem se počutil negotovega, nisem vedel, kaj si želim, pot v Brazilijo sem videl kot nekaj, kar sem moral narediti, moral sem poiskati svoje korenine. Vesel sem, da smo šli,

foto: Domači arhiv družine dos Reis

za vse nas je bila prijetna izkušnja. Luka se nama je rodil tam, bil je na krajih, kjer sem odraščal, spoznal je tudi starega očeta, sorodnike in prijatelje. Ko pa sem prišel v Brazilijo, mi je bilo drugače. Ni bilo več tako, kot sem imel v spominu, ko sem jo pri osemnajstih zapustil. Tudi jaz nisem več isti človek. Srečal in spoznal sem veliko prijateljev, a sem zdaj, ko smo v Sloveniji, bolj umirjen in nimam občutka, da bi moral biti nujno v Braziliji. Zdi se mi, da se v meni zlivajo koščki Brazilije, Portugalske in Slovenije, koščki vseh krajev, skozi katere grem.

Kakšni so Brazilci? Kako si jih doživljala?

Victor: Brazilci so zelo odprti ljudje. Opazijo te, so zelo radovedni, zelo hitro pokažejo sebe takšne, kakršni so. So glasni, odprto govorijo o vsakodnevnih težavah in stvareh, tudi o tem, kako se počutijo. Brazilci se ne pretvarjajo.

Marjetka: Veliko tudi praznujejo. Za otroke do enega leta starosti je značilno, da vsak mesec praznujejo njegov rojstni dan. Brazilci živijo v težjih razmerah, zato se znajo bolj veseliti tega, kar imajo.

Victor: Brazilci tudi zelo spoštujejo otroke, jih varujejo, skoraj razvajajo. Na uradih in v trgovinah imajo prednostne vrste za mamice z otroki, ki jih vsi spoštujejo. Isto velja za noseče ženske, za starejše in invalide.

Marjetka: Zame je bil pravi šok, ko sva se z Lukom vračala v Slovenijo in naju na nemškem letališču

niso spustili naprej, četudi je Luka jokal v vozičku. V Braziliji se to ne bi zgodilo. Poleg tega pa mislim, da so me prednostno obravnavali tudi zato, ker sem svetle polti in so sklepali, da spadam v višji sloj.

Victor: Za Brazilijo so značilne razlike med različnimi sloji. Bogatejši si privoščijo varuške in sluščinčad, ki so sicer plačani, a z minimalno plačo. So pa ljudje v Braziliji zelo uslužni in se vedno potrudijo priskočiti na pomoč, četudi te ne razumejo dobro. Nekoč sem bil pred tem, da me bo nekdo na ulici oropal, pa je poleg mene ustavil neznanec, ki je opazil situacijo, ter mi velel, naj hitro sedem v avto, in me je peljal do doma.

Kako si doživljala življenje v Braziliji?

Odraščala sem v odprtem okolju, kjer se sosedje videvamo in poznamo med sabo in lahko gremo kadarkoli ven iz hiše, vidimo naravo. Tega v Braziliji ni. Hiše so obdane z zidovi, sosedov nismo videli. Visoki zidovi omogočajo varnost, saj je prisotno veliko kriminala. Življenjski standard je v Braziliji nizek, razkorak med bogatimi in revnimi je ogromen, poleg tega je tudi javni šolski sistem zelo slab in ljudje se zatekajo h krajam. Veliko je tudi drog, predvsem cracka, in odvisniki bi za drogo naredili vse. Počutila sem se omejeno, morala sem planirati, kdaj in kako se bom odpravila iz hiše. Kljub temu sva se z Lukom veliko sprehajala po mestu. Na začetku smo živeli v bližini obale in smo jo izkoristili za sprehode. V zadnjem mestu, kjer smo živeli, v Fortalezi, pa je bilo trgovsko središče, v katerem je delal tudi Victor. Tja sva hodila z Lukom. Zunaj je bilo namreč vroče (v Fortalezi je kar celo leto poletje, vsaj zame, ki sem bolj zimski človek), prostor pa je bil prijetno ohlajen, v njem imajo tudi otroški kotiček.

Luka Valentin se je rodil v Braziliji. Kakšne izkušnje sta imela z zdravstvenim sistemom?

S porodom in zdravstveno nego za otroka sem zadovoljna. Nisem se sicer mogla izogniti carskemu rezu, ti so v Braziliji pogosti. So pa zelo naklonjeni dojenju in imajo izučen kader, ki svetuje in pomaga. Dojenje spodbujajo predvsem zaradi nizkega standarda, saj tako dojenčkom vsaj v prvem obdobju zagotovijo, da je primerno hranjen.

foto: Domači arhiv družine dos Reis

Glede na to, da Luka ni bolehen otrok, midva pa tudi nisva imela kakih težav, smo se posluževali nižjega zdravstvenega zavarovanja. Treba je pa bilo vstati, se postaviti v vrsto, počakati, a dobili smo vse, kar smo potrebovali, od otroških cepljenj dalje.

Kako pa ti, Victor, doživljaš Slovenijo in Slovence?

Tu se počutim dobro. Sem v obdobju življenja, ko cenim tišino. Všeč mi je tudi svoboda, ki jo čutim zunaj in lahko grem kamorkoli in kadarkoli hočem. Čutim, da me ljudje spoštujejo in sprejemajo. Imamo nekaj izzivov zaradi jezika. Počasi se učim slovensko, udeležil se bom tudi tečaja. Všeč mi je, da živimo v miru, sploh ker je toliko nemirov v svetu. Sem srečen.

Kako boste preživeli božične praznike?

Želiva si začeti neko novo družinsko tradicijo, ki bo mešanica najinih kultur in navad.

Je kaj takega, kar bi želela sporočiti prebivalcem Črnovrške planote?

Marjetka: Jaz? Jaz sem tu domača. Ti povej, ti si nov (se zasmee in pokaže na moža).

Victor: Hvaležen sem, da sem lahko tukaj, med vami se počutim dobro. V kolikor bi želeli poklepetati z mano, kar pristopite, rad se pogovarjam in spoznavam nove prijatelje. Vsem skupaj pa želimo lepe božično-novoletne praznike.

Z družino Šemrl dos Reis sem se pogovarjala Urška Čuk

Križi Klateža s Križne gore

Sredi pokopališča v Črnem Vrhu nad Idrijo, ob cesti proti zaselku Trebče, stoji na kamnitem podstavku velik lesen pokopališki križ s Križanim. Ime rezbarja ni znano, iz napisa, ki je vklesan na podstavku, pa zvedemo imeni naročnika, ki je dal delati prvotni kamniti križ na njem, in kamnoseka umetnika, ki ga je sklesal.

Podstavek iz finega enotnega apnenca belkaste barve ima obliko kvadra, ki se nekoliko zožuje navzgor, gornje robove pa ima poševno priskekane. Na njegovi prednji in zadnji stranici, ki gledata na vzhod in zahod, sta reliefni mrtvaški glavi s prekrižanimi kostmi, na južni in severni pa sta rahlo izbočena latinska križa. Na vzhodni strani je nad mrtvaško glavo vklesana deljena letnica 1832, na zahodni in severni pa sta napisa v bohoričici, prvi razvrščen v petih, drugi v treh vrsticah. V zvestem prepisu po črki in v urejeni obliki sta videti takole: DOHOVN MATEVŠH FARJANZHIZH OLDNERAV TA KRISH / ANTON SHAVZ IE TA KRISH DELAV. Prečrkovana v gajico se glasila: DOHOVN MATEVŽ FARJANČIČ OLDNERAV TA KRIŠ. ANTON ŽGAVC JE TA KRIŠ DELAV.

Podstavek pokopališkega križa z zahodne in južne strani. foto: Božidar Premrl

V matičnih in družinskih knjigah piše, da se je **Matevž Ferjančič** rodil 18. septembra 1799 očetu Matiji in materi Katarini z dekliškim priimkom Benčina, po domače pri Ferjančičevih (*Ferjanščevih*) v Žagolihu pri Colu, takrat (Malo) Polje 14. V duhovnika je bil posvečen leta 1829, v Črni Vrh pa je prišel za kaplana 1. oktobra 1830. Tam je služboval do adventa 1834, nato pa kot začasni upravitelj (*provizor*) na Colu. Dne 2. maja 1838 je nastopil službo kaplana na Suhorju v Brkinih in tam ostal do leta 1857, ko je odšel na Ustje pri Ajdovščini. Na Ustju je bil kaplan do upokojitve leta 1864. Umrl je 5. decembra istega leta v Vrhpolju kot upokojen duhovnik. V spomin se je zapisal kot »goreč in dober gospod«.¹

Kdo in od kod pa je bil kamnosek Anton Žgavc, ki mu je črnovrški kaplan naročil pokopališki križ?

Osebnostne podatke in informacije o njem sem iskal v cerkvenih arhivih in ustnem izročilu že pred leti, ko sem raziskoval kamnite križe na Gori,² predvsem tistega na Pravem vrhu v vasi Gozd, o katerem sem domneval, da bi utegnil biti delo istega kamnoseka. Posebno težavo mi je povzročalo dejstvo, da je v tistem času v vaseh na območju Črnega Vrha in Gore živelo več Antonov Žgavcev in da nisem utegnil pregledati vseh matičnih in družinskih knjig s podatki o njih. Eden je bil pri Dolnjem Žgavcu v Mrzlem Logu, ki spada pod črnovrški zvon, kar dva sta bila doma s Križne gore v samostojni duhovniji Col, še eden je živel na Kovku v šturski kaplaniji.³ Kateri je pravi, mi je uspelo ugotoviti šele letos, ko sem sistematično pregledoval matične in družinske knjige vseh treh duhovnij, današnjih župnij. To je bil »Klatežev kamnosek« s Križne gore, ki ga ustno izročilo na Gori pozna predvsem kot ustvarjalca kamnitega križa na Pravem vrhu, ki je datiran z

1 Župnijski arhiv (dalje: ŽA) Col: *Rojstna knjiga Col 1784–1827*, *Družinska knjiga Col 1889*; *Nadškofijski arhiv Ljubljana: NSAL, ŠAL, Zapuščine, fascikel 390*, Jožef Markič, Primorska.

2 V širokem pomenu besede je Gora poimenovanje za južno obrobje Trnovskega gozda od Predmeje do Hrušice, v ožjem pomenu pa za vasi Predmeja, Otlica in Kovk.

3 Vas Kovk je spadala pod župnijo Šturje do leta 1965, odtlej pa je v župniji Otlica.

letnico 1835. Dokaz sem našel ob vpisu njegove druge poroke v colsko poročno knjigo, ki navaja tudi podatek, da je ženin »Steinmetz«, kamnosek.

Anton Žgavc se je rodil v družini Matije Žgavca in Katarine z dekliskim priimkom Šen (*Sheen*) 15. decembra 1799 na Križni gori 10, po domače pri Klatežu.⁴ Ko je dopolnil 17 let, mu je umrl oče in mati je morala prevzeti tudi gospodarjenje s kmetijo. Anton se je oženil kasno, šele leta 1837, ko je bil gostač na domačiji pri Koklju, Kovk 7, danes številka 32; nevesta je bila Marija Žgavc iz Zagore, Kovk 6, današnja številka 42. Potem sta živela v Lahajnarjevi bajti v Ložišu na hišni številki Kovk 37, nedaleč od Jakuževe domačije. V letih 1839 do 1845 so se jima rodili sinova Anton in Franc ter hčeri Marija in Barbara.⁵ Ko je 19. januarja 1849 Antonu žena umrla, se je 22. novembra istega leta v drugo oženil s Katarino Šen (Žejn) z domačije Pri krvi, Gozd 19.⁶ Na dan 3. marca 1851 se je izgubil na Kovku in zmrznil. Šteje se, da je umrl 4. marca, najden pa je bil šele 31. marca in pokopan 1. aprila 1851.⁷ Po tem bi sklepali, da je bila dotlej Gora še pod snegom.⁸

V drugih pisnih virih zasledimo ime kamnoseka Antona Žgavca v letih 1841 do 1846 v urbarju cerkve sv. Jurija v Šturjah, ki je bila v tistem obdobju temeljito prezidana. Čeprav v tem urbarju ni navedeno, od kod je bil, skoraj ne more biti dvoma, da gre prav za Klateža s Križne gore. Za štursko cerkev je v letih 1841 in 1842 sklesal dve klaftri kamnitih plošč za tlak in zanje prejel dvakrat po 12 goldinarjev, leta 1846 pa je za 3 goldinarje in 40

4 Ta hiša, v kateri se je nato zvrstilo več rodov Podgornikov, potomcev Janeza Podgornika, ki se je poročil z Antonovo mlajšo sestro Ano in se priženil na njen dom, je imela nazadnje številko 14, zdaj pa je od nje ostala le še podrtija.

5 Kakor je mogoče sklepati iz pripisa v družinski knjigi, začeti z letom 1845, se je družina po Antonovi smrti odselila na Col; prvorojeni sin Anton pa je že prej odšel v Podkraj, verjetno za pastirja na kakšno kmetijo.

6 Tudi hiši v Ložišu in Pri krvi sta danes podrtiji.

7 ŽA Col: *Rojstna knjiga Col 1784–1827, Poročna knjiga Col 1827–1917, družinske knjige Col 1831, 1836 in 1868*; ŽA Šturje: *Poročna knjiga Šturje 1820–1881, Mrliška knjiga Šturje 1836–1881, družinski knjigi Šturje 1845 in 1887*.

8 Ob tem naj spomnimo na znani rek, da je na Gori osem mesecev zima, štiri mesece pa zebe.

krajcarjev popravil kamniti sims zvonika, ki ga je v tistem času poškodoval udar strele.⁹

Matevž Ferjančič in Anton Žgavc sta bila torej vrstnika iz dveh sosednjih vasi v colski duhovniji in sta se nedvomno poznala že od mladih nog. Ko je mladi Matevž leta 1830 v Črnem Vrhu nastopil svojo prvo kaplansko službo, je najbrž prav zaradi znanstva z Antonom, ki se je medtem izučil v kamnoseškem poklicu in je pokazal tudi umetniško žilico, sklenil tamkajšnje novo pokopališče¹⁰ opremiti z monumentalnim kamnitim glavnim križem. Zaupal mu je celo izdelavo velikega, kiparsko oblikovanega razpela, kar je zelo zahtevno delo še za šolanega kiparja. Tako je Anton iz apnenca, ki ga je dobil nekje na Gori, sklesal opisani podstavek, na katerem je z napisom ovekovečil sebe in naročnika, steber in razpelo z veliko podobo Križanega. V tistem času je bil to edini kamniti pokopališki križ in nekaj posebnega na območju Črnega Vrha in Gore.¹¹

Ščasoma je postalo tudi novo pokopališče pretesno. Leta 1894 so ga razširili in na njem sezidali kapelo sv. Križa v novogotskem stilu, dve leti kasneje pa so na njem blagoslovili nov, lesen glavni križ. V oznanilni knjigi za leta 1890–1897, ki jo hranijo v župnijskem arhivu v Črnem Vrhu, je na 3. nedeljo po binkošti, 4. junija 1896, črnovrški vikar Janez Hladnik v zvezi s tem takole ogovoril vernike:

"Popoldne v nedeljo bode blagoslovljenje novega križa na pokopališču, pod katerega okriljem

9 ŽA Vrhpolje, urbar cerkve sv. Jurija v Šturjah, brez naslova.

10 Staro pokopališče je bilo pri cerkvi, leta 1824 pa je bilo urejeno novo na sedanjem mestu. Primerjaj prispevek Črni Vrh nad Idrijo. (Cerkvene slovesnosti.), *Zgodnja danica*, št. 41, Ljubljana 1894, str. 324. Zato je utemeljen sklep, da je bil kamniti križ leta 1832 narejen zanj in ne za pokopališče pri cerkvi, čeprav krajevno izročilo pravi, da je prvotno stal na starem *britofu* in bil kasneje prenesen na novega. – Kot je mogoče sklepati po nagrobniku Andreja Rupnika iz Zadloga, umrlega leta 1864, in njegove žene Marjane, umrle leta 1860, ki je zdaj vzidan v severni fasadi cerkve, pa je staro pokopališče najbrž ostalo še nekaj časa v rabi.

11 Podoben monumentalen pokopališki križ s Križanim vidimo na Primorskem samo še na Gorenjem Polju v Posočju; datirajo ga v drugo polovico 19. stoletja. Glej Bogdan Špacapan, *Župnija Gorenje Polje*, Gorenje Polje 2001, str. 48, Ustno izročilo ga pripisuje kamnoseku Furlanu ali Italijanu, ki je živel v Desklah.

bodemo vsi kmalu počivali. Ker je slišati, da je med nekaterimi velika nejevolja in zabavljanje, ker se bode odstranil sedanji križ raz pokopališča, bodi tem v tolažbo povedano, da se bode postavil stari križ na nekem očitnem kraju ob cesti, da ga bode lahko sleherni hodil gledat, komur se tako dopade; ako bode pa novi križ segnili, se bode pa nazaj postavil, če bodo takrat klamfe, s katerimi je sedaj križ zbit, še držale."¹²

Iz tega oznanila torej zvemo, da je bilo staro kamnito razpelo že tako polomljeno, da so ga morali povezati z železnimi skobami, med vrsticami pa je moč tudi razbrati, da takratnemu župniku kamnita podoba Križanega ni več ugajala, zato jo je kljub negodovanju nekaterih župljanov, ki so bili navezani nanjo, dal nadomestiti z novo, izrezljano iz lesa po okusu tistega časa.

Tisti očitni kraj ob cesti, omenjen v oznanilih, je v gornjem delu vasi, pri Smrekarjevi domačiji, ki ima danes hišno številko 53. Na vrtu pred njo stoji mogočno kamnito znamenje, tako imenovan **Smrekarjev križ**, ki ga sestavljajo masiven podstavek v obliki prisekane piramide, steber s trebušastim trupom in preprostim oglatim kapitelom ter razpelo. Dokaj realistično oblikovana podoba Križanega je upodobljena frontalno, z glavo s trnjevo krono, ki je v obrisu trikotne oblike in nagnjena v desno, s pokrčenimi nogami in prekržanimi stopali. Na izjemni dvojni poševni tablici nad njim, ki gledata na obe strani, je na obeh licih vklesana latinska kratica INRI (*Iesus Nazarenus rex Iudaeorum*, Jezus Nazarečan, kralj Judov), letnica 1897 na podstavku pa pove, da je bil križ prestavljen sem leto zatem, ko je bil odstranjen s pokopališča. Podstavek je iz zelenkasto sivega, grobo klesanega flišnega peščenjaka, steber je iz finega belega enotnega apnenca, ki mu Gorjani rečejo *pešenák*, razpelo s Križanim pa iz luknjičavega apnenca v toplih rožnatih tonih, ki spominjajo na barvo človeške polti – oba že precej posivela. Višina razpela je 210 centimetrov, celotna višina znamenja pa je 450 centimetrov.

¹² Za posredovanje besedila oznanila in druge koristne informacije se zahvaljujem Nežki Mesarjevi – Nežki Mikuž, Črni Vrh 8.

Smrekarjev križ pred hišo Smrekarjevih v Črnem Vrhu.

foto: Božidar Premrl

Po vaškem in hišnem izročilu Smrekarjevih sta križ postavila na svojem svetu ob cesti njihova prednika Jakob Kavčič (1841–1908), ki se je priselil v Črni Vrh od Smrekarjevih iz Predgriž in s sabo prinesel tudi domače hišno ime, in njegov sin Franc Kavčič (1871–1935). Jakob, ki je bil cerkveni ključar, je odkupil steber s polomljenim razpelom in ga dal dodatno povezati z železnimi sponami in objemkami. Po pripovedovanju je žel po *bašo*, podstavek zanj, z dvema paroma konj na Kras, vendar flišni peščenjak, iz katerega je sklesana, kaže, da ni s Krasa, temveč iz Vipavske doline, najverjetneje iz kakšne vasi pod Čavnom, kjer so bili kamnolomi takega kamna. Križ je stal tik zraven današnje ceste skozi vas do leta 1997, ko so ga restavrirali in nekoliko odmaknili od ceste na varnejše mesto. Restavrirani križ, ki so

mu odstranili vidne železne vezi, je bil blagoslovljen osmega marca 1998.¹³

Nekdaj je mimo njega hodila velikonočna procesija, ki gre danes samo še po spodnjem delu vasi. Tudi pogrebni sprevod, ki je moral tod mimo, se je ustavil pri križu, kjer je čakal duhovnik, da pospremi pokojnika v cerkev. Ko je bila leta 1990 zgrajena mrliška vežica pri pokopališču, je bila opuščena tudi ta navada. V letu 2001, ko je Marija Kavčič – Smrekarjeva praznovala devetdeseti rojstni dan, je bila pri križu darovana sveta maša.¹⁴

Drugi križi kamnoseka Antona Žgavca – Klateža

S terenskimi raziskavami nabožnih kamnitih znamenj na območju Črnega Vrha in sosednje Gore, z zbiranjem in kritičnim pretresanjem krajevnih ustnih izročil o njih,¹⁵ s proučevanjem pisnega gradiva v cerkvenih arhivih, predvsem matičnih in družinskih knjig, ter s primerjavami oblikovnih značilnosti teh znamenj in kamna, iz katerega so sklesana, je bilo mogoče prepoznati še več del **kamnoseka in ljudskega umetnika Antona Žgavca – Klateža s Križne gore**, ki so nastajala od leta 1824 do njegove smrti leta 1851.

V tem opusu, ki obsega šest večjih in manjših nabožnih znamenj, štejemo za dokazano njegova dela poleg nekdanjega pokopališkega križa v Črnem Vrhu še križ na Pravem vrhu v vasi Gozd in relief

13 Zahtevno restavratorsko delo je kvalitetno opravil restavrador Anton Naglost z Območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine v Novi Gorici.

14 Pripovedovali so: Marija in Viljem Kavčič, pri Smrekarju, Črni Vrh 53; Bernard Čuk, Pahovc, Predgrize 13. Glej tudi Blaž Mikuž, *Kamnita dediščina črnovrške planote*, Raziskovalna naloga, II. del, osnovna šola Črni Vrh nad Idrijo, avgust 1998, str. 54; splet: http://zupnija-crni-vrh.rkc.si/Kapelice/opis_Smrekarjev_kriz.html; *Znamenja in kapelice v župniji Črni Vrh. Smrekarjev križ*. – Sam sem pisal o tem križu v času, ko sem še ugibal o istovetnosti njegovega avtorja, v članku: Osem križev za dr. Marijano Zadnikarja, v zborniku: *«Hodil po zemlji sem naši ...» Marijano Zadnikarju ob osemdesetletnici*, Ljubljana 2001, str. 367–370.

15 Na tem mestu se od srca zahvaljujem vsem pripovedovalcem in drugim, ki so mi tako ali drugače pomagali pri tem delu.

Križanega v skali na Kovku – izpričani sta tudi z ustnim izročilom. Omenjeni relief, ki je njegovo začetniško delo, je vklesal v skalo za domačijo Na rovni leta 1824, ko je dosegel polnoletnost, imenitni križ na Pravem vrhu – postaviti ga je dal Marko Kovšca, gospodar na bližnji domačiji Dolenjega Kovšce, v spomin na hčer Marjeto, ki jo je leta 1819 na tistem mestu ubila strela z jasnega – pa je naredil leta 1835. O tem nesrečnem dogodku priča daljši napis, vklesan na hrbtni strani razpela.

Ostala dela pripisujemo Antonu Žgavcu predvsem po njihovih oblikovnih značilnostih in po vrsti kamna, iz katerega so sklesana; pri tem se sklicujemo tudi na enoten in sklenjen prostor, v katerem se nahajajo, in čas, v katerem so nastala. Na Otlici je ob poti nad Šmončevo hišo s številko 91 tako imenovan Šmončev križ, datiran z letnico 1827; postavljen je bil v zahvalo, ker je leta 1825, ko je Šmončeva hiša pogorela, dveletna punčka, ki je bila v njej, ostala živa in zdrava. Dva kipca oziroma reliefa Križanega pa sta z območja Črnega Vrha: z Male gore in iz Zadloga.

Košparjev križ z Male gore

Pri Taloških na Logu, Kovk 19, hranijo razbitine kamnitega Križanega: s trnjem kronano glavo, trup s štrclji rok in nog, brez križa, na katerem so bile nekoč. Tudi ta Križani, predvsem njegova glava, spominja na opisana dela Antona Žgavca. Kdaj je bil izdelan, ni znano. Prinesen je bil z Male gore, zaselka Mrzlega Loga v črnovrški župniji, ob poti v Zadlog. Po pripovedovanju Hieronima Vidmarja – Taloškega, sina Jože Košparjeve in Franceta Taloškega, je stalo znamenje s tem Kristusom vrh Male gore, nad samotno Košparjevo domačijo; ko ga je razbila strela, pa je Košparjeva gospodinja kose kipca prinesla domov in so jih vzdali v hiši. Sčasoma je ta mogočna kmečka domačija začela propadati in se sesedati vase. Hieronim pa je v mrtvi hiši poiskal razpelo, ga izgrebel iz zida in prinesel domov na Kovk.¹⁶

16 Povzeto po knjigi Franc Černigoj, *Znamenje na Gori*, Ajdovščina 1999, str. 14, 222, 224–225.

Križani pri Lampetovih v Zadlogu

Zadnje kamnito razpelo, ki ga pripisujemo Antonu Žgavcu, je na domačiji Lampetovih v Podtisovem vrhu, Zadlog 27. Prvotno je bilo vzdano v zatrepi fasadi imenitne Lampetove hiše, zraven spominske plošče dr. Frančišku Lampetu, ki se je leta 1859 rodil v njej. Ko so staro hišo podrl in postavili novo, so zraven nje sezidali nekakšen spomenik iz kamna, ki je zasnovan kot vogal hiše z oknom in z omenjeno spominsko ploščo, znotraj pa je »bohkov kot« s kamnito mizo. V tem kotu je zdaj razpelo s Križanim, ki je sklesano iz apnenca s toplim in mestoma rožnatim odtenkom in ima tudi vse značilnosti oblikovanja Antona Žgavca.

Spominska plošča dr. Frančišku Lampetu in razpelo na nekdanji hiši Lampetovih v Zadlogu, 1959. Iz fototeke Slovenskega etnografskega muzeja.

Po hišnem izročilu je bil križ narejen v spomin na domačo punčko, ki je umrla nesrečne smrti. To je bila Frančiška, starejša sestra Frančiška Lampeta, ki se je rodila leta 1849 in umrla 1. aprila 1853.¹⁷ Nesreča se je zgodila, ko je domači pastir kuril ogenj na paši,

ker je bilo mraz. Deklica je prišla k njemu, in ker se je preveč približala ognju, se ji je vnela obleka; dobila je tako hude opekline, da je zaradi njih takoj umrla.¹⁸ Oče Matija ji je dal v spomin napraviti ta križ, delal pa ga je menda neki mojster v Črnem Vrhu. »Celo zimo je drgnil, da je jel enkrat na dan zelje pa repo.«¹⁹

Čeprav vemo, da je mojster Anton Žgavc umrl že leta 1851, dve leti prej kot nesrečna Frančiška Lampetova, mu po omenjenih značilnostih z veliko verjetnostjo pripisujemo tudi to razpelo. Potemtakem je moralo biti narejeno prej, kot pripoveduje hišno izročilo. Kdaj ga je sklesal, ni mogoče natančneje reči, s smrtjo male Frančiške, ki se je neizbrisno zapisala v družinski spomin, pa ga je – tako sklepamo – povežalo hišno izročilo kasnejših rodov Lampetovih.²⁰

18 Zanimivo je, da so dejansko ali po izročilu sodeč kar trije Žgavčevi križi povezani z ognjenimi nesrečami: poleg Lampetovega v Zadlogu še Šmončev na Otlici, sicer s srečnim koncem, in križ na Pravem vrhu, kjer se je zgodil udar strele.

19 Povedala sta Ignacij Kosmač, pri Lampetovih, Zadlog 27, in Angelca Kosmač – Lampetova, takrat gospodinja pri župniku v Vrhpolju 30.

20 To besedilo je skrajšana verzija članka, v katerem so popolni opisi vseh navedenih del Antona Žgavca in bo sočasno, v decembru 2016, objavljen v časopisu *Gora*, ki ga izdaja Društvo za ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine Gora na Predmeji.

17 ŽA Črni Vrh: Mrliška knjiga Črni Vrh 1836–1873; Zgodovina Lampe-Kosmačeve hiše in rodovine, Zadlog št. 27, po raznih virih sestavil Filip Kosmač v letih 1960 in 1961, str. 40; Rodovnik.

Folklorna skupina Abraham navdušila na Hrvaškem

V letošnjo sezono smo Abrahamovci zaplesali pod mentorstvom Marka Krajnika iz Škofje Loke. Na vajah, ki smo se jih vsi pridno udeleževali, nam je podal mnogo nasvetov, osnov, ki jih je treba vedeti na nastopih. Ima veliko izkušenj, saj vodi dve folklorni skupini, in sicer FS Zala iz Žirovskega vrha ter FS Škofja Loka. Z njegovo pomočjo smo nekoliko spremenili, dodali in dopolnili splet plesov, s katerimi smo se pred šestimi leti predstavili.

Prav tako smo bili zelo veseli, ker se nam je v tej sezoni pridružil Zdenko Lampe. S svojimi nasveti, predvsem pa z velikim poznavanjem narodnih pesmi nam je v veliko pomoč.

Letos smo imeli svoj prvi nastop 12. marca v Ajdovščini na reviji Popotovanje po Severnoprimorski. Revija je tekmovalnega značaja. Strokovna sodelavka nastop oceni po vizualnem izgledu, glasbeni spremljavi, plesnih korakih. Velik poudarek pa je na zgodbi, ki jo predstaviš skozi folklorni nastop. Glede na to, da smo imeli vaje le šestkrat pred revijo, smo bili realni in z ocenami zadovoljni.

Domačemu občinstvu smo se ob dnevu Zadloga, 14. avgusta, predstavili pri Bizarju.

Konec avgusta smo na povabilo Centra za idrijsko dediščino kot predstavniki občine nastopili v Lepoglavi na Hrvaškem na zaključni prireditvi 20. mednarodnega festivala čipke – Lepoglava 2016. Občinstvo je bilo nad našim nastopom navdušeno. Prijetno pa smo bili presenečeni tudi plesalci, saj so nekateri med občinstvom z nami tudi zaplesali.

Naš zadnji nastop v letošnjem letu pa je bil v Zavrnatcu. K sodelovanju so nas povabili osnovnošolci in člani kulturnega društva. Skozi igro so prikazali, kakšno je bilo življenje hlapcev in dekel na velikih kmetijah.

Z letošnjo sezono smo zadovoljni in upamo, da

se bomo v prihodnje naučili še kaj novega.

Katja Pivk

Štirje novi učitelji smučanja

Preteklo smučarsko sezono (2015/2016) smo v Smučarskem klubu Javornik zabeležili veliko uspehov, tako na individualnem področju med tekmovalci kot tudi v skupni razvrstitvi klubov. Udeleževali smo se regijskih tekem, tekem za Primorski pokal ter se preizkusili na nekaterih tekmah državnega ranga.

Naj izpostavim le nekaj uspehov, ki smo jih dosegli v močnih konkurencah slovenskih in tujih klubov. V skupni razvrstitvi klubov NPR (Notranjsko Primorske regije) smo porazili vseh 13 konkurenčnih klubov in že tretje leto zapored dvignili zmagovalni pokal. Prav tako smo si v skupnem seštevku tekem za Primorski pokal prismočali naziv najboljšega oziroma najhitrejšega kluba med dvaindvajsetimi udeleženiimi klubi in društvi iz Slovenije ter sosednje Italije. Z veliko prednostjo smo prvo mesto osvojili tudi na mladinski lestvici klubov in društev Primorskega smučarskega pokala.

Vsi zgoraj omenjeni rezultati so plod trdega dela trenerjev in otrok preko celega leta. Tekmovalci in tekmovalke se vsako jesen začnejo pripravljati na smučarsko sezono na prostem ali v telovadnici na treningih kondicije in motorike. Že oktobra pa prvič stopijo na sneg na bližnjih ledenikih, da lažje pričakajo otvoritev sezone na domačih tleh.

foto: Katja Pivk

Veseli nas, da preko našega programa, ki ni vedno le tekmovalno naravnano, otrokom vlivamo pozitiven odnos do smučanja in športa nasploh. Naša želja je, da bi otroci po koncu tekmovalne poti imeli voljo in motivacijo vztrajati v tem lepem zimskem športu ter širili svoje znanje na mlajše generacije. Tako smo konec lanske sezone postali bogatejši za kar 4 nove strokovne kadre, ki so pridobili naziv učitelj alpskega smučanja 1. Novi v ekipi učiteljev so: Alenka Trček, Dejan Felc, Tadej Rupnik in Domen Rupnik.

Nova sezona je tu, priprave pa v polnem teku. Otroci so že obrisali prah s smučmi, nabrusili robnike in polni elana vijugali na ledeniku Kaprun in Mölltal. Konkurenca, se vidimo na prvih tekmah po novem letu!

Nežka Mikuž

Navdušenci za zdravo življenje

Društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 2005 in združuje navdušence za zdravo življenje iz občin Idrija in Cerklje, je v letošnjem letu organiziralo kar trinajst različnih dogodkov.

Prvo srečanje smo imeli v Cerklju, in sicer je bil to občni zbor. Na njem smo sprejeli program dejavnosti za leto 2016. V programu so bila različna predavanja in ekskurzije. Sama sem se razen občnega zbora udeležila samo zadnjega. To je bila ekskurzija v Podrago in Trst ter Martinova večerja v Dutovljah.

V Podragi nas je počakala gospa Liljana Lavrenčič. Predstavila nam je vas, ki ima zelo zanimivo in razgibano zgodovino. Vaščani so bili narodno zavedni in so že zgodaj ustanovili čitalnico, ki se je skoraj v celoti ohranila. Jeseni 1889 pa so se vaščani odločili, da bodo izstopili iz katoliške vere in pristopili v pravoslavje. Vzrok za to odločitev je bil dolgotrajen spor s cerkvenimi oblastmi, ki niso hotele pristati na ustanovitev samostojne župnije v Podragi. Po dolgotrajnih in zanimivih pogajanjih so samostojno župnijo vendarle dobili. Gospa Liljana pa nam je lepo in prisrčno spregovorila tudi o znamenitem podraškem duhovniku in klasičnem

filologu Otmarju Črnilogarju. Poleg župnijskega dela je poučeval v malem semenišču v Vipavi in nekaj časa tudi na Teološki fakulteti v Ljubljani. Sodeloval je pri prevajanju Svetega pisma in nekaterih drugih del. Bil je aktiven član Planinskega društva Vipava in nekaj časa (1967–1972) tudi njegov predsednik.

Iz Podrage smo se odpeljali priti Trstu. Med potjo nam je gospa Tinka Gantar predstavila Jakobovo pot po tem delu Slovenije. V Trstu nas je pričakala tržaška Slovenka, gospa Valentina. Vodila nas je po mestu: ogledali smo si cerkev sv. Justa nad Trstom, prostor, kjer je nekoč stal Narodni dom (ki so ga požgali fašisti že leta 1920), sprehodili smo se po terezijanski četrti, čez Rusi most (Ponterosso), mimo srbske pravoslavne cerkve sv. Spiridiona do Velikega trga ali Trga zedinjene Italije. Izvedeli smo marsikaj o Slovencih v Trstu nekoč in o njihovem položaju danes. Naš izlet smo sklenili na Krasu. V Dutovljah smo si ogledali oba znamenita kraška vrtova, ki sta bila predstavljena in nagrajena na razstavi v Londonu. Tu smo imeli tudi večerjo. Druženje smo zaključili v bližnji vasi Križ, kjer smo pokušali mlado vino.

Katarina Rudolf

»ZBOR! MIRNO!«

»ZBOR! MIRNO!« je lansko leto ponovno pričelo odmevati s šolskega igrišča. Naša srečanja so, tako kot tudi letos, potekala vsak drugi petek v prostorih Osnovne šole Črni Vrh. Taborniki smo se v preteklem letu pridružili kar nekaj akcijam. Udeležili smo se 6. tekmovalnega v igri Človek ne jezi se, ki ga je organiziral Rod aragonitnih ježkov iz Cerknega. Naši taborniki in tabornice so spretno metali kocke in kar nekaj se jih je uspešno uvrstilo v finale. V januarju smo za naše tabornike organizirali tudi sankanje, v katerem so otroci zelo uživali, saj so lahko tekmovali z vodniki. Po končanem sankanju pa smo se pogreli s toplim čajem. Odzvali smo se tudi na povabilo Osnovne šole Črni Vrh, da predstavimo svoje dejavnosti na njihovem EKO dnevu. Preko celotnega dneva so se z

foto: Arhiv tabornikov

izzivi taborništva izmenoma preizkušali učenci od 1. do 6. razreda. Pripravili smo tri dejavnosti, v katerih so otroci sodelovali. To so bile postavljanje ognja, postavljanje šotora ter posebna igrice tri v vrsto, ki je poskrbela, da smo se malo razgibali. Matej Bonča je učence seznanil z različnimi načini postavitve ognjev. Pojasnil jim je, zakaj je pomembno, da si znamo v naravi sami zakuriti ogenj. Skupaj z otroki pa so postavili pagodo. Terezija Rupnik je učence poučila o postavljanju šotora iz dveh šotork. Ko so šotor uspešno postavili, so vsi z veseljem zlezli vanj in ga preizkusili. Da pa nismo samo delali, je za zabavo poskrbel Johan Habe. Pripravil je zanimivo igro tri v vrsto, pri kateri sta tekmovali dve ekipi. Namesto barvnih žetončkov smo uporabili kar pisane majice. Za starejše učence sta poskrbeli Barbara Rupnik in Katarina Rudolf, ki sta jim predstavili signalizacijo z zastavicami. V aprilu smo se taborniki udeležili čistilne akcije, ki je potekala pod vodstvom krajevne skupnosti. Skupaj smo združili moči in poskrbeli za čistejše okolje, v katerem živimo.

Za zaključek šolskega leta smo našim tabornikom pripravili mali mnogoboj in podelitev rutk. Zbrali smo se v Idrijskem Logu, kjer so se otroci najprej pomerili v disciplinah taborniškega mnogoboja in vodnikom dokazali, da so med letom pridno poslušali. Dokazali so, da obvladajo vozlanje vozlov, postavljanje šotora iz šotork, prvo pomoč, poznavanje potnih znakov ter Morsejevo abecedo. Za njihovo uspešnost smo jih nagradili s podelitvijo taborniške rutke. Vseeno pa so morali pred prejemom rutk še povedati taborniško prisego in

prestati taborniški krst.

V novo šolsko leto smo tudi taborniki zakorakali delavno. Oktobra smo organizirali propagandni tabor in v svoje vrste povabili nove člane. Še vedno se nam lahko pridruži vsak drugi petek v osnovni šoli. Z naravo k boljšemu človeku!

Davorina Čebular

Z lanom je dela za leto in dan

Tudi letos smo opravili vsa potrebna dela, ki pritičejo lanu, s katerim je dela za leto in dan, kot pravi rek. Ponovno smo posejali manjšo površino pri piceriji Ski Bor, za drugo polje pa se nam je ponudila priložnost pri Jelerju v Kanjem Dolu. Znova so nas povabili k sodelovanju ob Tednu geoparkov in pripravili kulinarčni dogodek v piceriji, tokrat s prikazom peke lanenih krekerjev in lanenega kruha. Kruh nam je pripravila Marija Kavčič, spekel Pavel Čuk, obogatili smo si ga z lanenimi skutnimi namazi in si za nameček pripravili domač čaj ter pokušali, dokler nam ni vsega zmanjkalo.

Letošnje leto sva se z Janko Mikuž na povabilo Mirke Rupnik iz TIC-a Idrija in Nine Erjavec iz CID-a udeležili predstavitve naše dejavnosti na tržnici v Ljubljani ter na Festivalu idrijske čipke v juniju. Na stojnici so bili predstavljeni že naši prvi izdelki. V jeseni pa sva se udeležili strokovne ekskurzije v Abbadii San Salvatore v Italiji, kjer sva poleg ostalih aktivnih v idrijski občini, ki so se odzvali na povabilo Mojce Kavčič Gorjup iz Geoparka, sodelovali pri okrogli mizi, pri ogledu Toskanskega podeželja in italijanskim obiskovalcem predstavili naše aktivnosti na stojnicah v mestnem središču.

Ob koncu avgusta smo populili lan in ga ob koncu septembra potrli. Na sončno nedeljo smo tokrat že tretje leto pripravili prireditev pri Čukovih, kjer s pridom uporabimo obnovljeno laneno jamo. Na prireditev smo tokrat povabili domače proizvajalce različnih izdelkov in popestrili dogajanje.

Ob koncu jesenskih aktivnosti pa sta nas dve osnovnošolski učiteljici Lilijana Homovec in Barbara

foto: Tatjana Zupan

Petkovšek ob pomoči Anke Jamnik, učiteljice Čipkarske šole Idrija, privabili k sodelovanju z otroki druge triade, ki so jih prijavile na razpis osnovnih šol pri razvijanju turizma v domačem kraju.

Še zahvala prav vsem, ne samo omenjenim v članku, za sodelovanje vse od žetve do setve.

Urška Bajec Rupnik

Skupina, ki išče ime, predvsem pa nove sodelavce

Po tem, ko smo pred nekaj leti sodelovali pri projektu SY_CULTour, se je oblikovala skupina krajanov, ki ostajamo aktivni tudi po zaključku projekta in se trudimo, da bi v našem kraju popestrili dogajanje z raznimi akcijami.

Novost, ki smo se je lotili letos, je bila organizacija spomladanskega boljšega sejma ter izmenjave sadik

in semen, tehnična trgovina iz Črnega Vrha pa je prodajala sadike lončnic, začimb in dišavnic ter čebulnice. Glede na to, da je bil tovrstni dogodek organiziran prvič, smo z obiskom zadovoljni, saj se je kar nekaj krajanov odzvalo in prodajalo rabljene predmete, starine, knjige, DVD-je. Zelo veliko zanimanja pa je bilo tudi za izmenjavo sadik in semen. Nekoliko nam je sicer ponagajalo vreme, a smo kljub temu odšli domov zadovoljni. Sklenili smo, da boljši sejem ponovimo jeseni, z željo, da postane tradicionalen. 22. oktobra smo tako v sodelovanju s SK Javornik ponovno organizirali boljši sejem, ki smo ga združili s smučarskim, ter izmenjavo ozimnice. Za zelo dobrodošlo se je izkazala tudi ponudba pridelkov oziroma izdelkov domačih ponudnikov.

Sedaj se nam že bolj nakazuje, česa si krajan želijo in temu bomo skušali slediti pri snovanju naslednjega sejma, ki ga načrtujemo spomladi. Že na tem mestu vas vse vabim, da se aktivno vključite in prinesete stvari za prodajo ali izmenjavo. Obveznosti ni nobene, nobenega prispevka ali davka, le več kot je ponudbe, več je tudi zanimanja.

Poleg omenjenih sejmov smo organizirali tudi čistilno akcijo, pri kateri so sodelovali zlasti mladi gasilci in taborniki, pogrešali pa smo nekoliko večji odziv ostalih krajanov. Ugotovili smo, da je tovrstno akcijo nujno organizirati vsako pomlad, potrebno pa bi bilo postaviti dodatne koše za smeti ob glavnih poteh. Na Marjetno nedeljo smo v park postavili

foto: Tomaž Rupnik

info stojnico, na kateri smo skušali predstaviti vse, kar imamo na naši planoti zanimivega. Odziv je bil nad pričakovanji.

Tudi za leto, ki prihaja, imamo v načrtu nove dogodke in akcije, za izvedbo katerih pa bi bili veseli pomoči novih sodelavcev. Naj zato na tem mestu povabim vse krajanke, ki bi želeli sodelovati z nami, da se nam pridružijo. V kolikor bi se skupina povečala in začela z novimi aktivnostmi, razmišljamo o bolj formalni organizaciji. Tudi z majhnimi koraki lahko skupaj premaknemo stvari na bolje.

Lovrenc Habe

Bralni krožek

Ste prebrali dobro knjigo in bi o njej govorili? Bi radi prebrali dobro knjigo, pa ne veste, katero? Si želite konstruktivnih debat? Si želite izvedeti, kaj o neki aktualni stvari mislijo drugi? Radi berete?

Če ste vsaj na eno od vprašanj pritrdili, potem ste pravi za bralni krožek! V sodelovanju z Mestno knjižnico in čitalnico Idrija vas KUD Sloga vabi, da se pridružite bralnemu krožku! Začeli bomo januarja! Kdaj in kje? Obvestili vas bomo na spletni strani crnivrh.eu in na oglasni deski KUD-a.

Lovrenc Habe

KUD Sloga 1947 – 2017

KUD Sloga bo prihodnje leto praznovalo 70-letnico delovanja. Ob tem bomo v društvu organizirali 7 izrednih (ne tradicionalnih) dogodkov.

Pripravili bomo dve gostovanji gledaliških skupin s svojimi komedijami. Prvi se bodo oglasili igralci iz Podnanosa, že januarja. Pripravili bomo tudi potopisno predavanje z naslovom: »Med sirskimi begunci v Jordaniji.«

Naslednje leto se obeta tudi nostalgичno obarvan

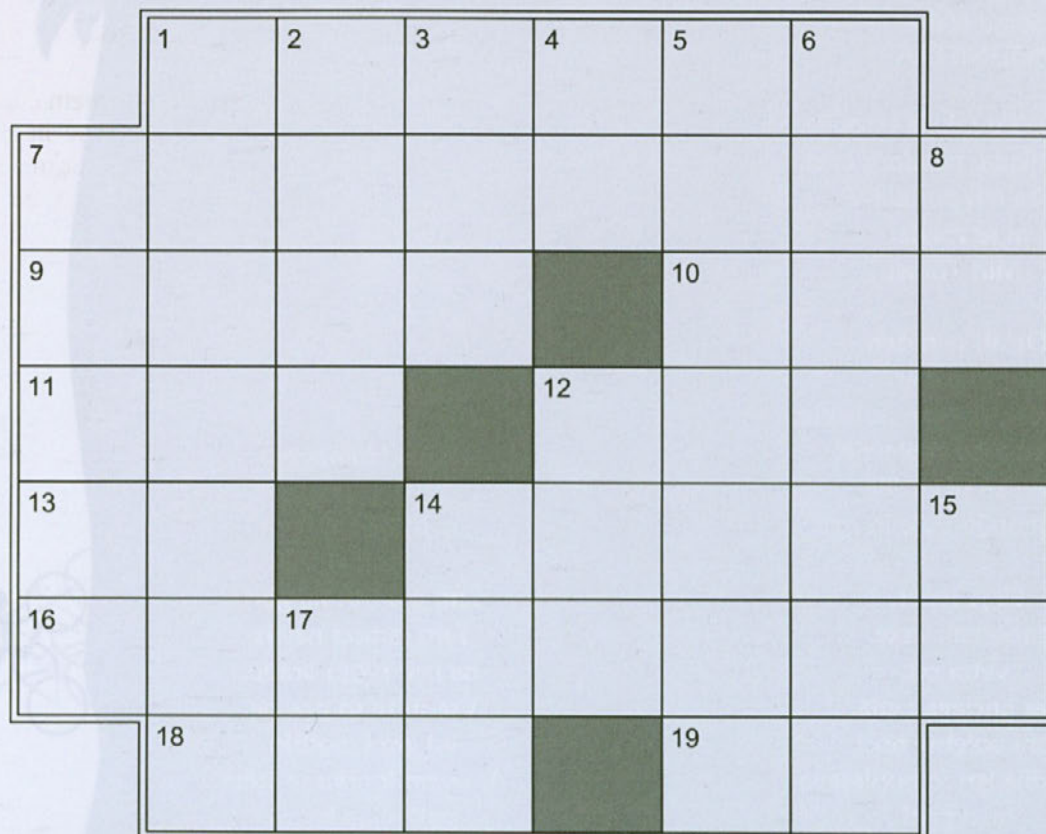
pomladni večer, na katerem se bomo pogovarjali o kulturi na Črnovrškem v minulih desetletjih. Ne zamudite tudi osrednjega dogodka ob 70-letnici KUD Sloge poleti! Osnutek prireditve se že pripravlja, a izdal ga še ne bom.

Tekom leta boste lahko na oglasnem oknu KUD-a gledali starejše fotografije s predstav in prireditev, ki jih je organiziralo KUD Sloga tekom 70 let, ob koncu leta pa bo sledila še nova premiera domačega B'K teatra.

Če ste podrobno prebrali članek, ste lahko videli, da sem omenil 6 dogodkov. Sedmi dogodek se skriva še v glavi nekega Črnovršca. Morda prav v vaši glavi! Povejte ali napišite predlog. Pridite na občni zbor društva 15. januarja. In hej – morda bo dogodkov ob 70-letnici KUD-a še več ...

Nagradna križanka

Vodoravno:

1 Trnat grm z rumenimi cvetovi v grozdih **7** Orodje z rezilom in dvema ročajema za obdelovanje lesa **9** Antično računalno **10** Kar je dano komu v last brez plačila **11** Odprtina **12** Gozd (knjiž.) **13** Urban Lampe **14** Kdor se poklicno ukvarja z izdelovanjem in popravilanjem lesenih delov vozov **16** Nagradno geslo **18** Ročaj **19** Simbol za galij

Navpično:

1 Kdor goji čebele **2** Jakobov brat **3** Čeden (knjiž.) **4** Majda Lužnik **5** Strokovnjak za indologijo **6** Reka v Severni Ameriki **7** Sposobnost vključevati, sprejemati v zavest in ugotavljati vzročne, logične povezave **8** Katarina Rudolf **12** Naselje na Črnovrški

planoti, Idrijski ... **14** Kača (nar.) **15** Simbol za radij **17** Lara Ozbič

Nagradno geslo, ki se skriva pod 16 vodoravno, napišite na dopisnico skupaj s svojimi podatki (ime, priimek, naslov, pošta) in pošljite na KUD Sloga, Črni Vrh 84, 5274 Črni Vrh nad Idrijo. Žrebanje knjižnih nagrad bo na občnem zboru KUD Sloga v nedeljo, 15. januarja 2017.

Nagrade so prispevali Mestna knjižnica in čitalnica Idrija, Lavričeva knjižnica Ajdovščina in Založba Družina.

Sonja Habe
VIOLINISTKA

Z violino v roki je vstopila,
lepa, mlada, neodprti cvet.
Za hip postala
in se zbrala:
Mir! Tišina!

Oglasi se nežen
strune glas,
izpod loka so note poletele,
po strunah zaplesale,
glasba se je zlila
v harmonijo duše in srca.

Bil je šepet,
žuborenje reke,
vetra piš,
glas ptičjega petja,
vonj poletne noči.
Melodija igrivo poplesava
med prsti
in glasom violine.

Tempo se poveča
in utrip srca
hitro, hitreje,
glasno, glasneje.
Čuti, živi,
glasba vrhunec doživi.

V zraku obstal je lok,
zastala je roka,
a v njej vre:
Mir! Tišina!

Lilijana Homovec

MODROST

Sem modrec na gori.
Sam samcat navija
na prst svojo brado.
Vse steze so prazne,
vsi grmi molčijo.
V sivem lončku se kuha
pajčevina jeseni.
Sem modrec na gori!

PALČEK LUČKO ALI ČRNOVRŠKA PRAVLJICA

Na zahodu dežele pod Alpami, v mali vasici, stisnjeni pod obronki Špika in Javornika, so živeli zadovoljni ljudje. Bili so časi sloge, miru in prijateljstva. Moške so delali v gozdu, na poljih, žene so skrbele za družino in dom. A prav vsako jesen so jih presenetili pusti, megleni, kratki dnevi, dnevi brez sonca. Hribi so nesramno zakrivali nizko sonce in vasi dajali senco. Ni slučaj, da se je vas imenovala Črni Vrh.

Ljudje so se bali teh dni, še bolj večerov. Dela ni manjkalo, treba je bilo pripraviti drva za zimo, pospraviti prideleke z njiv, dan je bil prekratek ... Žene so hitele s trenjem lanu, predica je za kolovratom že čakala na lanene niti. Od samega hitenja, da se je delo končalo do mraka, so zvečer utrujene popadale v posteljo. „Ko le ne bi bilo treba tako hiteti,“ so tarnale. „Kratki dnevi, dolge noči – to ni za nas. Kaj naj delamo v temi? Človek ne more polovice dneva prespati.“

Otroci se niso ozirali na težave odraslih. S pašo so zaključili, živina je bila varna v hlevih. Nerodno je bilo to, da so v trdi temi zapustili tople postelje in se odpravili v šolo, ki so jo končali v mraku. Mračni dnevi so jim bili všeč, vsaj delati jim ni bilo treba. Tema ima svojo moč, takrat so strahovi vsepovsod, tudi ob poti, kar neslo jih je proti domu. Najlepše je bilo ob večerih, ob topli peči, kjer zna stara mama pripovedovati čudovite zgodbe. Ob škripanju vrat in piskanju vetra so šli mravljinci po telesu. O ne, otroci, ki so že dremali, se niso bali strahov. Oni že nel Domišljija v otroških glavicah je hitro dobila krila.

Zgodilo se je nekega dne, ko je kmet Štefan utrujen prignal bika v hlev. Glej ga, zlomka. Gledal je bika in rekel ženi: „Pepca, poglej! Naš bik je tako umazan, da je ves črn! Le kaj bodo rekli ljudje?“ Pepca je odvrnila: „Res je črn ta naš sivi bik, dajva, operiva ga!“ Hitro sta ga namilila in ga sprala z vodo. Vsak večer sta ga milila in prala in svoje delo skrivala pred sosedi. Bog ne daj, da bi kdo izvedel, kako zanemarjenega bika imajo.

Neko nedeljo po sveti maši so se moške kot po navadi srečali Pri Metki. Štefan, ki ga je imel že malo pod kapo, reče sosedu: „Veš, naš bik je vsak dan tako umazan, zvečer je prav črn.“ Moške so se spogledali in začeli govoriti drug čez drugega: „Tudi mi naše bike vsak večer žajfamo, ker so tako črni.“ Pri sosednji mizi so sedeli vaščani sosednje vasi in vlekli pogovor na ušesa. „V temi so vsi biki črni,“ so se krohotali. Od tega dne dalje so prebivalcem Črnega Vrha nadeli vzdevek Bikažajfarji.

To je bila velika sramota za vas, še ene si niso smeli privoščiti. Problem pomanjkanja svetlobe jim je krepko načenjal živce, zato so na vaškem trgu sklicali krizno sejo.

Prvi se je oglasil starešina. Nedavno je prebral Butalce. „Vasi moramo dodati svetlobo!“ je ukazal. Staknili so glave in tuhtali, tuhtali ... Lahko bi pod Javornikom skopali tunel. Tam v Vipavski dolini imajo svetlobe in toplote na pretek, še trto bi lahko sadili. Slišalo se je lepo, a dlje od ideje niso prišli.

Ženske, ki imajo za oreh več pameti kot moški, so predlagale: „Z mostom se povežimo z kraji, kjer imajo svetlobe v izobilju, po njem se bo čez hribe in doline pripeljala luč!“ „Kako?“ so vprašali moške. Njihove žene so predlagale: „Stkale smo obilo platna, imamo lanene niti, pridne smo, klekljamo, naj nas povežejo nitke, naredimo most prijateljstva.“ Može je skrbelo: „Le kako bo tak most trden? Nitke so krhke, čipke nežne.“ „Naučile se bom!“ so odvrnile.

Rečeno – storjeno.

Od tedaj so se zbirale, klekljale, klekljale in klepetale. Združno je nežna nitka postajala trdna vez, počasi se je spreminjala v trden most ..., a za svetlobo je bil prekratek.

Dnevi so postajali vse krajši, noči daljše. Možje so ženam priskočili na pomoč. Kurili so ogenj, prinesli sveče, našla se je petrolejka in pridne žene so v tej medli svetlobi vztrajale. „Nič ne vidim!“ so tarnale starejše, mlajše pa so tiho napenjale oči, da jih je bolela glava. Z Gore, od koder se vidi na vse strani, je bil pogled na Črnovrško planoto žalosten. Vas je bila ovita v temo in bližala se je zima.

Na Brinovem griču se je družina palčkov pripravljala k večerji. Palčki so nevidna bitja, ki pomagajo tistim ljudem v stiski, ki se res trudijo rešiti svoj problem. Utrujeni od dela so si pri toplem ognjišču pomeli premražene roke in nato posedli k večerji. Pogovor je nanesel na problem v vasi. Njihova kuharica je s trpečim srcem spregovorila: „Vaščani imajo dobro idejo, trudijo se, dajte, prijatelji, ponudimo jim pomoč.“ „Hi-ho, hi-ho, naj bo, naj bo!“ so zapeli v en glas.

„Lučko! Lučko!“ Palček Lučko, ki je bil zadolžen za svetlobo, je zasanjano srebral toplo juho in se kar stresel ob omembi svojega imena. „Pojdi v vas, nesi jim luč, razsvetli ljudem življenje,“ so ga pozivali drugi palčki. „Bom jutri!“ je utrujeno in zaspano odgovoril Lučko. „Ne! Ne! Takoj pojdi! Ljudje trpijo, dajmo, pomagajmo jim,“ so ga še naprej spodbujali. Lučko je vzel svojo laternico in se odpravil v vas. Pri prvi hiši se je spustil skozi dimnik in v hiši je zasvetila luč, z močno svetlobo je razsvetlila prostor. Ljudje so se presenečeno spogledali, pogledali skozi okna in ugotovili, da tudi pri sosedu gori luč in pri naslednjem in naslednjem ... „Luč! Luč!“ so vpili od veselja. Most prijateljstva je dovolj dolg in močan, da nas je po njem dosegla svetloba!“ so rekli. Prinesla je novo veselje in upanje do življenja.

Mala Tinka se je stisnila k mami in ji šepnila: „Palček Lučko je bil!“ „Kako veš?“ je vprašala mama. „Videla sem ga,“ je odgovorila Tinka. Takrat sta se z mamico nasmehnili in rekli: „Hvala, palček Lučko!“

KROG ŽIVLJENJA

Največji privilegij v življenju je, da si, kdor si. (Joseph Campbell)

V letu 2016 smo se na Črnovrški planoti razveselili 11 novorojenčkov. Rodili so se Polona, Leon, Urban, Jusuf, Korina, Rahela, Zala, Katarina, Naja, Marija in Matic.

V letošnjem letu smo se poslovili od 14 sokrajanov. Umrli so Jožefa Zajec, Miroslav Žgavec, Zofija Logar, Marija Šemrl, Julij Kavčič, Matjaž Prebil, Filip Bezelj, Ljudmila Grošel, Pavel Šen, Metod Plešnar, Valerija Kavčič, Emilija Hladnik, Ivanka Lampe in Milan Leskovec.

Podatki so bili zbrani 10. decembra 2016.

B'

K

T

E

A

T

E

R

Idrija

SP 908

ČASOPIS

2016

908 (497.4 Črni Vrh nad Idrijo)

0 10 12466 1, 1

COBISS

PHC IDRIJA

